

POROČILA

SLOVENSKE FRANČIŠKANSKE PROVINCE SVETEGA KRIŽA

LETO 2022 • LXXV • ŠTEVILKA

1

Iz provincialata

IZ RAZOČARANOSTI V GOREČNOST	3
JUDA, USTAVI SE!	4

Iz generalne kurije

PISMO GENERALNEGA MINISTRA GLEDE RAZMER V UKRAJINI	5
PISMO GENERALNEGA MINISTRA GLEDE SOLIDARNOSTI	
Z NAŠIMI BRATI V UKRAJINI	6
POMOČ UKRAJINI PO NAŠIH BRATIH	8
PAPEŽEVA SOLIDARNOST Z UKRAJINSKIM LJUDSTVOM. FRANČIŠKANSKI	
BRAT, GOVORNIK NA SPLOŠNI AVDIENCI, JE UKRAJINEC	10
PISMO P. ROMUALDA IZ MESTA KONOTOP (UKRAJINA) I.	11
PISMO P. ROMUALDA IZ MESTA KONOTOP (UKRAJINA) II.	13
GENERALNI MINISTER NA AVDIENCI PRI PAPEŽU FRANČIŠKU	15
INTERVJU Z GENERALNIM MINISTROM:	
»PRENOVA FRANČIŠKANSKE IDENTITETE«	16
MED GNEZDOM IN POTJO, POMEN REDOVNEGA	
IN FRANČIŠKANSKEGA ŽIVLJENJA DANES	18
GENERALNI MINISTER NA SREČANJU CIME: ZA BRATSTVO,	
KI BO PONOVO ODKRILLO SVOJO IDENTITETO IN ENAKOST	20
KOMISIJA ZA ZAŠČITO MLADOLETNIH	21
LETNO SREČANJE ODBORA ZA ANIMACIJO JPIC	22
NAŠA KUSTODIJA V MAROKU: SVETNA IN ZVESTA PRIČA	24
GRECCIO ODPRL POT ZA PET FRANČIŠKANSKIH OBLETNIC	25
FRANČIŠKANSKA SOLIDARNOSTNA MREŽA: SEMENA MIRU	26

Provincialni kapitelj 2022

PROVINCIALNI KAPITELJ 2022	27
----------------------------	----

Iz provincialata

Zapisnik 19. redne seje provincialnega definitorija	34
Zapisnik 20. redne seje provincialnega definitorija	35
ZAPISNIK SEJE JKPM OFM	36

Iz življenja bratov in samostanov

OBISK POSTULANTOV IZ SLOVENIJE	39
NOVICE IZ NOVEGA MESTA	41
GREM SKOZI NOČI ...	44
NOVICE Z VIČA	45
PLEČNIKOVE JASLICE NA SVETOVNI RAZSTAVI EXPO V DUBAJU	46
V KNJIŽNICI FRANČIŠKANSKEGA SAMOSTANA NAD NOVO GORICO	
ODKRILI INKUNABULO IZ LETA 1496	48
90 LET POSINOVLJENCA LOVRA PETERLINA	50

Teološki in pastoralni izzivi

BR. SIDIVAL FILA IMENOVAN ZA ČLANA PAPEŠKE AKADEMIJE ZA	
UMETNOST IN LITERATURO S SEDEŽEM V PANTHEONU	52
BRAT, KI RAZLOČUJE MISIJONARSKO POKLICANOST NA KUBI	53
BEATIFIKACIJA ČASTILJIVEGA COSME SPESSOTTA, OFM	55
KAKO IZBIRAMO HVALOSPEVE?	56
DRUŽINA S PETIMI OTROKI	59
LETO VOLITEV	60
KO SE ZBUDIMO,	62
SE SANJE RAZBLINIJO	62
RAZLIČNE ODLOČITVE	64

... in naj molijo za rajne

FLORIJAN MASTNAK, POSINOVLJENEC	65
---------------------------------	----

Poročila leto 2022 (LXXV) številka 1

Izdala: Slovenska frančiškanska
provinca sv. Križa
Prešernov trg 4
1000 Ljubljana

Ureja: p. Tadej Strehovec
Odgovarja: p. Marjan Čuden
Redni sodelavci: p. Darko Žnidaršič,
p. Krizostom Komar
br. Janez Papa

Grafična priprava: Tina Bruno, ZBF
Tisk: Demat d.o.o., Ljubljana

IZ PROVINCIALATA

IZ RAZOČARANOSTI V GOREČNOST

Učenca, ki potujeta v Emavs, sta doživela Jezusovo »terapijo upanja«. Mi Jezusovo »terapijo upanja« uresničujemo tako, da hodimo z ljudmi našega časa in jim kot sopotniki oznanjamo veselo novico, da je Bog vedno z nami, vedno, tudi v najbolj bolečih trenutkih, tudi v najslabših trenutkih, tudi v trenutkih poraza in razočaranja.

Za vsakega človeka, kaj šele za manjšega brata, ni večje sreče kakor je ta, da doživi Boga kot Emanuela. Ko je Bog z nami, se zgodi združenje Božjih in človeških sanj, tam nastane gostija s sočnimi in izbranimi okusi.

Bratje, vabim vas, da ste zaradi silovitosti veliko-nočnega dogodka za ljudi »terapevti upanja«. Upanje ima izjemno moč. O moči upanja papež Benedikt XVI. spregovori: »Kdor ima upanje, živi drugače. Upanje nosi življenje.«

Učenca sta vabila Jezusa: »Ostani z nama, kajti proti večeru gre in dan se je že nagnil« (Lk 24, 29). Potem, ko ga prepoznata in se okrepčata z Božjim kruhom, ne mislita več na počitek in nista več utrujena. Kakšno prerojenje ob srečanju z vstalim Gospodom, kakšno navdušenje? Spone razočaranja odpadajo, utrujenost dolge poti izgine. Vstala sta še tisto uro in se vrnila v Jeruzalem.

Manjši bratje nismo nadzemeljska bitja, ampak smo najprej ljudje. Nič človeškega nam ni tuje. Poznamo izčrpanost, a kljub temu ne želimo podleči skušnjavi utrujenosti in kot učenca, ki potujeta v Emavs, želimo živeti iz Boga, ki daje moč, in nas vrača v življenje.

»Ali ni najino srce gorelo v nama?«, sta rekla učenca. Gorečnost pomeni veselje. Brez veselja je posvečeno življenje hladno. Veselje nad poklicanostjo je vedno znamenje in merilo zdravja in moči našega redovništva.

Evangelij o dveh učencih na poti v Emavs je za nas manjše brate »priročnik« za naše posvečeno življenje. Ta priročnik nas sprašuje, če je Jezus res naša prva in edina ljubezen, kot smo se odločili z redovnimi obljubami? Ali se lahko drug pri drugem spočijemo, ali v skupnosti prinašamo mir? Ali živimo vstajenjsko vero? Evangelij o dogodku v Emavsu nas izziva z vprašanjem: kako je s tvojo gorečnostjo?

Bratje, za veliko noč vam želim naj vas blagoslovi Gospod in vas varuje. Razjasni naj svoj obraz nad vami in vam bodi milostljiv. Obrne naj svoje obličje k vam in vam da svoj mir. To naj vam podeli vsemogočni Bog, Oče in Sin in Sveti Duh. Amen.

p. Marjan Čuden
provincialni minister

JUDA, USTAVI SE!

Juda, ustavi se!
Ti, ki prodajaš življenje,
ti, ki izdajaš prijatelje,
ti, ki se rokuješ z zlom,
ustavi se, Gospod je vstal!

Kajfa, ustavi se!
Bogu niso všeč fanatiki,
Bog ne prenese sovraštva,
On ne potrebuje tempeljskih daritev in žrtev,
ne sprejema molitev brez ljubezni
ter se ne pusti lastniniti in prodajati.
Kajfa, tvoj obsojeni Gospod je vstal!

Pilat, ustavi se, tvoj čas je potekel!
Dovolj je bilo krivičnih sodb,
dovolj lažnega umivanja rok,
dovolj grdih zlorab oblasti.
Gospod je vstal in živi!

Ljudstvo, ki kričiš: Križaj ga!,
ustavi se in se spametuj!
Tvoj linč ubija pravico,
tvoje kričanje podpira zlo
in tvoja zaslepljenost boli Boga.
Gospod je vstal in je z nami!

Magdalena, obriši solze in vsem povej:
nič več prelivanja krvi,
nič več dvomov in laži,
nič več strahov in samote.
Tvoje hrepenenje je postalo resničnost.
»Gospod je vstal, srečala sem ga
v vrtu ob sončnem vzhodu.
Aleluja!

p. Pavle Jakop

IZ GENERALNE KURIJE

Mexico City, 24. februar 2022

PISMO GENERALNEGA MINISTRA GLEDE RAZMER V UKRAJINI

**Provincialnim ministrom in kustosom
vsem bratom ter sestram klarisam in koncepcionistkam**

***Dragi bratje in sestre,
Naj vam Gospod da mir!***

Danes jutraj sem prispel v Mexico City na praznovanje 25. obletnice Province San Junipero Serra. Takoj ob prihodu sem izvedel za novico o vojni, ki je izbruhnila v Ukrajini, in invaziji, ki so je polni mediji. Uspelo mi je priti v stik z ukrajinskim provincialnim ministrom, bratom Danyilom Botvino, ki mi je povedal, da so bratje na varnem, tudi tisti v samostanu v mestu Konotop, ki so ga Rusi že zasedli. Povedal mi je, da so bratje želeli ostati tam z ljudmi in da so na varnem.

Sicer pa mi je zaupal tudi, da so zelo zaskrbljeni in goreče molijo, da bi rožljanje orožja potihnilo. Česa takšnega Evropa ni videla že lep čas, vse od leta 1945. Prizori so zelo pretresljivi, in kot je dejal papež Frančišek na včerajšnji avdienci, povzročajo trpljenje in bolečino.

Molitev in post sta s političnega vidika najskromnejši človekovi sredstvi, če pa gledamo z Božje perspektive, sta najmočnejši. Le On se lahko dotakne src in misli ter naredi konec nekoristnemu in škodljivemu rožljanju orožja.

Le Bog lahko spreobrne naša srca, ker vemo, da je seme vojne in nasilja v vsakem od nas in ne zunaj nas. Molitev in post nas bosta vodila k spreobrnjenju srca in življenja in to zemljo, ki se koplje v nedolžni krvi, ponesla v naročje usmiljenega Očeta. V Svetem pismu se kri ne posuši z zemlje, da bi Bog lahko slišal glas svojih ubogih in bi mi ne ostali ravnodušni. Molitev in post razjasnita tudi naš notranji pogled, da lahko bremo znamenja časov in nismo več raztreseni, ampak

postanemo priče. Kar se zgodi v nekem oddaljenem kraju, vpliva na vse nas. To velja tudi za veliko konfliktov, predvsem za tiste, na katere pozabljamo.

Goreče molimo za žrtve, še posebej za številne ljudi, ki že bežijo iz države, predvsem na Poljsko, kjer se naši bratje že pripravljajo, da jih bodo sprejeli. Molimo za naše brate, ki živijo v Ukrajini, in za tiste, za katere bodo skrbeli.

Vse brate, vsa bratstva, vse klarise in vse samostane prosim, da vsak dan molite za mir v Ukrajini in tudi drugje. Papež nas vabi, da bi 2. marca v ta namen molili in se postili. Vse brate in sestre, ki vas to nagovarja, prosim, sledite njegovemu zgledu. To lahko počnete enkrat tedensko. Skupaj bomo priklicali mir. Naj bomo v moči Svetega Duha priprošnjiki in prinašalci miru ter sprave. Ta namen ponesimo pred Brezmadežno Devico Marijo, Mater Kneza miru, našega Gospoda Jezusa Kristusa.

Prisrčen pozdrav vsem. Skupaj prosimo za blagoslov sv. Frančiška, ki je oznanjevanje miru in življenje v miru postavil v osrčje svojega in vsega našega evangelijskega življenja.

Bratski pozdrav, Vaš brat in služabnik,

***br. Massimo Fusarelli, OFM
generalni minister***

Prot. 111047

Rim, 25. marec, 2022
Slovesni praznik Gospodovega oznanjenja

PISMO GENERALNEGA MINISTRA GLEDE SOLIDARNOSTI Z NAŠIMI BRATI V UKRAJINI

Vsem manjšim bratom, klarisam,
članom svetnega reda, prijateljem in dobrotnikom

*Dragi bratje in sestre!
Naj vam Gospod da mir!*

Z bolečino in skrbjo v srcu še naprej spremljamo dogajanje, ki je zajelo Ukrajino. Mediji nas nenehno obveščajo o razvoju dogodkov. Poleg tega smo tudi iz prve roke prejeli novice naših bratov in sester, ki živijo v Ukrajini in trpijo posledice spora, ki ga je papež Frančišek označil za nečloveškega in bogokletnega. Govorijo nam o trpljenju prebivalstva in velikih prizadevanjih, da bi ga omilili. Naši bratje v Ukrajini so do zadnjega ostali tam, kjer živijo. Ostajajo blizu ljudem, še zlasti ostarelim in bolnim, ki ne morejo pobegniti. Z njimi si mirno delijo usodo in do danes, hvala Bogu, niso zaradi spora utrpeli nikakršnih telesnih ali materialnih posledic.

Obenem svojo pozornost usmerjamo tudi k bratom in sestram v sosednjih in drugih državah, ki izkazujejo velikodušnost in se zavzemajo za ljudi. Sprejemajo begunce in nudijo pomoč bratom in sestram, ki

so ostali v Ukrajini, kolikor je mogoče v tej bridki vojni. Še naprej molimo in se postimo. Še naprej prosimo odpuščanja za nasilje, ki znova razsaja po Evropi po tragedijah 20. stoletja in vojni na Balkanu konec 20. stoletja. Prosimo za odpuščanja tudi za druge vojne, ki danes divjajo po svetu.

V množičnem begu ljudi, ki bežijo pred vojno, z veliko jasnostjo vidimo usodo, ki dandanes prizadene mnoge ljudi po vsem svetu. Kljub temu to ni nekaj, na kari bi se lahko navadili in ob tem ostali ravnodušni. V luči vere in z razumevanjem zgodovine skušajmo razbrati, kaj se dogaja in se ne ustaviti pri površnih ocenah. Sprašujem se, kaj nam Gospod želi povedati s temi dogodki. Njegov *molk* ob vsej tej bolečini nas postavlja pred preizkušnjo in prečiščuje našo vero ter nas poziva, da bi pozorneje poslušali njegovo Besedo s takšnim srcem in vero, kot je to počela Devica Marija, ki je pritrdila Božji volji.

S tem pismom želim znova potrditi našo solidarnost z brati v Ukrajini. Velikodušnost, ki veje iz članov reda in množice malih in velikih dobrotnikov nam bo v pomoč tudi v prihodnje. Nihče od nas pa ne ve, kako dolgo bodo trajale te izredne razmere in s tem mnoge potrebe prebivalcev uničene države. V skladu Fraternitas nadaljujemo zbiranje sredstev za Ukrajino, ki ga lahko spodbujate in delite kot je predstavljeno na spletni strani reda (www.ofm.org).

Na Uradu *Curia Development* sprejemamo dobro izbrane projekte, ki jih vodijo bratje Province sv. Mihaela in Sklad *All-Saints Greek Catholic*. S tem zagotavljamo vsem dobrotnikom, da bodo sredstva dobro uporabljena. Vedno prepoznamo raznovrstne potrebe in kritična vprašanja. Zato vas znova toplo vabim, da podprete trenutne pobude za solidarnost in tudi tiste, s katerimi se bomo soočili na dolgi rok. Zdaj je čas za velikodušnost, za to, da odpremo srca in do-

move in bratstva ter z ljudmi delimo tisto, kar imamo.

Ob prihodu bližnje velike noči se v naših srcih krepi upanje. Upamo, da se bo Kalvarija, na kateri se je znašlo ukrajinsko ljudstvo in ki neposredno zajema verne moše in žene po vsem svetu, kmalu končala in vodila v čas miru, čas ponovnega rojstva in odrešitve za vse človeštvo, v katerem bomo lahko iskreno rekli, da smo vsi bratje in sestre (Vsi smo bratje!).

S to željo vas pozdravljam in vas blagoslavljam v imenu svetega Frančiška.

Vaš brat in služabnik,

br. Massino Fusarelli, OFM
Generalni minister

Prot. 111146

POMOČ UKRAJINI PO NAŠIH BRATIH

Uspelo mi je priti v stik z ukrajinskim provincialnim ministrom, bratom *Danyilom Botvino*, ki mi je povedal, da so bratje na varnem, tudi tisti v samostanu v mestu *Konotop*, ki so ga Rusi že zasedli. Povedal mi je, da so bratje želeli ostati tam z ljudmi in da so na varnem.« Lahko si predstavljamo, kako je br. Massimo Fusarelli, generalni minister OFM, sprejel novico o izbruhu vojne med Rusijo in Ukraino. Čeprav je njegovo pismo polno miru in upanja, ni mogel drugače, kot da je izrazil tudi tesnobo in bolečino. (Glej sporočilo generalnega ministra)

Prav s pomočjo teh besed si lahko predstavljamo, v kakšnem strahu živijo in delujejo naši bratje na tem dramatičnem vojnem prizorišču. Brat Romuald, župnik v samostanu Konotop, podrobno opisuje

dogajanje, ki ga do pred nekaj dnevi nihče ni imel za mogočega. Ulice, kjer je prej vrvelo od življenja, so postale bojišče, na njem gorijo civilna in vojaška vozila, po mestu ležijo številne žrtve. Poleg tega se je v srca prebivalcev naselil še obup ob spoznanju, da mesto ni več pod nadzorom ukrajinske vojske.

Župnija je vsem takoj odprla vrata. Bratje skrbijo za osnovne potrebe ljudi: nudijo jim prostor za prenočevanje in hrano, pa tudi besedo tolažbe. Večinoma so to starejši ljudje, ženske in otroci, ki so v trenutku ostali brez domov. Naši bratje kljub velikim prizadevanjem vse težje zagotavljajo hrano, zdravila in najnujnejše potrebščine ljudem, ki so zapustili domove. Število ljudi, za katere skrbijo, je vse večje, zato potrebujejo pomoč.

PAPEŽEVA SOLIDARNOST Z UKRAJINSKIM LJUDSTVOM. FRANČIŠKANSKI BRAT, GOVORNIK NA SPLOŠNI AVDIENCI, JE UKRAJINEC

»In ta frančiškanski brat, ki zdaj govori v poljščini, je Ukrajinec.« To so besede, ki jih je papež Frančišek namenil br. Marku Gongalu, OFM, pred romarji, ki so bili navzoči v dvorani Pavla VI. na splošni avdienci 2. marca v Vatikanu.

Navzočnost Ukrajince je papež Frančišek izkoristil za izraz podpore celotnemu ukrajinskemu ljudstvu, ki se je zaradi bombnih napadov prisiljeno skrivati po v zakloniščih.

»In njegovi starši so v tem trenutku v podzemnem zaklonišču, na varnem pred bombami, v kraju blizu

Kijeva. On še naprej opravlja svojo dolžnost tukaj, ob nas. Ko smo v njegovi bližini, smo blizu vsem ljudem, ki trpijo zaradi bombnih napadov, z njegovimi ostarelimi starši in velikim številom starejših ljudi, ki so na varnem v zakloniščih. Vse te ljudi nosimo v svojih srcih,« je dejal papež. Br. Marku se je nato zahvalil, da nadaljuje svoje delo.

Br. Marko Gongalo iz frančiškanske Province svetega nadangela Mihaela v Ukrajini se je rodil v Žitomirju v škofiji Kijev-Žitomir. V duhovnika je bil posvečen leta 2011.

PISMO P. ROMUALDA IZ MESTA KONOTOP (UKRAJINA) I.

Bratje frančiškani služimo v mestu Konotop na severovzhodu Ukrajine, 90 km od meje z Rusko federacijo. 24. februarja 2022 se je brez vojne napovedi, ob 5.20, na ozemlju naše regije začelo bombardiranje, katerega odmeve so slišali tudi prebivalci Konotopa.

V tistem trenutku sem bil z brati na duhovnem umiku v provincialni kuriji Žitomir, kjer je bilo zjutraj tudi bombardirano letališče. Jaz, pater Romualdo, sem se na željo faranov, kot župnik župnije Fatimske Matere Božje, nujno odpravil v Konotop. Preko interneta sem povedal, da je naš samostan odprt za vse, ki potrebujejo zaščito, zavetje ali hrano in od prvega dne smo gostili 23 ljudi, ki so prenočili, večinoma ženske in otroke.

Zvečer istega dne se je v našem mestu zgodila obsežna bitka in v središču mesta je bilo sestreljenih več oklepnikov, zažgane so bile stavbe, in so začele prihajati informacije o bombardiranju in uničenju izobraževalnih ustanov; takoj so se aktivirali gasilci. Videli smo, da je središče mesta gorelo, tudi med bogoslužjem, ki so ga obhajali v našem samostanu v veroučni učilnici, ki zdaj služi kot prenočišče za ljudi in zavetišče za otroke čez dan. Po bitki za Konotop so naše vojaške enote odšle braniti kijevsko regijo. Po podatkih Generalštaba oboroženih sil Ukrajine je ukrajinska vojska 25. februarja 2022 zjutraj izgubila mesto Konotop.

Ta informacija je mnoge prebivalce spravila v obup, naši župljani so srečevali ljudi sredi ulice, ki jih je zajela panika, medtem pa so ljudje kar naprej prihajali

in po jutru prvega dne smo nujno morali kupiti hrano. Poleg tega, nam preko interneta pišejo ljudje, ki ne morejo vstopiti v mesto, ker je oblegano z vseh strani, sovražne kontrolne točke pa ne dovoljujejo vstopa oz. izstopa. Pravzaprav so starejši ostali osamljeni in prestrašeni ujeti na svojih domovih.

Po več kot eni uri v mestu, nismo našli nobene trgovine z živili, ki bi obratovala, saj so vse naše akcije potekale preko spletne oddaje, da smo istočasno lahko snemali razmere v zasedenem mestu in smo lahko delno kupili potrebne izdelke.

Na lastne oči smo morali videti ne le uničeno vojaško opremo, ampak tudi ustreljene civiliste ter tudi požgan avto s starejšim parom, ki je skoraj pol dneva stal sredi ceste ter delno ustavljal promet.

Zaradi velikega števila žrtev, specialne službe dolgo niso mogle poskrbeti za trupa mrtvih, občani pa so njihova telesa sami pokrili in vozila odvlekli na kraj ceste (avtomobili, pokvarjena vojaška oprema so na bojišču že tri dni, javne službe niso kos tako velikemu obsegu dela). Odpravili smo se v središče mesta, da bi poskušali videti realno stanje ter smo ugotovili, da čeprav so se ukrajinske čete umaknile (upamo, da samo začasno), ukrajinska zastava še vedno plapolja nad upravnimi zgradbami in agresorji niso prevzeli nadzora nad mestom.

Veliko informacij, ki je bilo objavljenih prvi dan vojne, ni bilo potrjenih in veliko število ljudi smo lahko pomirili prek spleta s prikazovanjem posnetkov resničnega stanja v mestu.

26. 2. 2022: V samostanu smo se zbudili zaradi hrupa letalstva v bližini našega mesta. Dolgo časa ni bilo novic o tem dogodku, kasneje pa je postalo jasno, da so takrat kolono ruske opreme v bližini mesta uničila ukrajinska letala, ki so šla potem braniti Kijev.

Hkrati smo prejeli sporočilo o nujni pomoči pri obrambi ozemlja (prostovoljci), ki so se bili prisiljeni umakniti iz Konotopa zaradi pomanjkanja zalog, opreme, orožja, goriva. Zdaj so skriti v gozdovih in mi skupaj s prebivalci mesta organiziramo zbiranje sredstev za njihove potrebe ter po mestu kupujemo izdelke, da jih dostavimo tistim, ki ne morejo priti do trgovine, ali tistim, ki če bi šli v trgovino, bi lahko bili v življenjski nevarnosti (npr. fantje, moški v starosti za vojaški nabor). V času ko to pišem, so po besedah načelnika vojaško-civilne uprave regije, vsa večja mesta v regiji Sumy oblegana s sovražnimi četami in v samem mestu Sumy se nadaljujejo hudi spopadi.

Kljub veliki napetosti v družbi, tesnobi in paniki, iz našega samostana skupaj s patrom Florijanom OFM in župljani ljudem nudimo molitev, podporo, kosila, topel čaj in besede spodbude.

Zdaj se bolj kot kadarkoli prej razodeva naša frančiškanska karizma, ki prinaša mir in dobroto, kjer so nemir, tema, vojna.

Otroci, ki prihajajo v naša zavetišča, se igrajo, gledajo risanke in celo pozabijo, da je naokoli vojna, nekateri odrasli pa morda prvič v življenju vzamejo v roke rožni venec, molijo na kolenih, se naučijo peti verske pesmi in izkusijo resnično mir, ki ga ni mogoče doseči s tanki ali drugim orožjem, ker imamo in verjamemo ravno v mir, ki nam ga je dal Jezus Kristus: »Mir vam zapuščam, svoj mir vam dajem. Ne tako, kot ga daje svet, jaz ga dajem vam. Naj se ne vznemirja vaše srce in ne bojte se.« (Apd 21,27).

S frančiškanskimi željami miru in dobrega,

*p. Romualdo OFM
Samostan Konotop, 100% Ukrajina.*

PISMO P. ROMUALDA IZ MESTA KONOTOP (UKRAJINA) II.

Od 05.20 dne 24. februarja 2022 celotno Ukrajino in predvsem mesto Konotop, ki ima 80.000 prebivalcev in meji na Rusijo, trpi vojno, uničevanje in strah.

Mi, bratje frančiškani Province sv. Mihaela nadangela, še naprej služimo najrevnejšim in najbolj trpečim prebivalcem mesta in okolice.

Kot vsak dan se praviloma od začetka te vojne naše jutro ne začne z molitvijo urne liturgije, temveč z dobrodošlico zaupanih nam ljudi v zatočišču v kleti samostana.

Nato s prostovoljci hodimo po mestu in ure in ure čakamo v čakalnih vrstah v lekarnah za zdravila, v trgovinah z živili za kruh in mleko ter prejemamo na desetine prošenj za pomoč, s poročili o morebitnih bombardiranjih ali premikih sovražnikovih kolon.

Tudi klicev s podporo ali sočutjem ne manjka. Ljudje iz mnogih držav sveta, ki spremljajo mojo Facebook stran, najdejo moje kontakte in nudijo pomoč, ki je trenutno zelo potrebna.

Kljub težki psihični situaciji, slabim fizičnim in materialnim zmogljivostim, čutimo Božjo previdnost kot še nikoli. Na primer, zaradi velikega pomanjkanja goriva, nam je po čudežu uspelo napolniti z gorivom dva avtomobila, s katerima razdeljujemo hrano, higienske izdelke, oblačila in zdravila. Povedali so nam o osebi, ki je tako rekoč umirala zaradi pomanjkanja zdravil za srce, ki niso na voljo v vseh lekarnah v mestu, vendar smo uspeli dobiti zdravilo, ki je čisto po naključju prišlo iz skladišča.

Najbolj presenetljivo je bilo, ko smo v bližnjo vas dostavili zdravila za gospo in so nam povedali, da je vstopil konvoj ruske vojaške opreme ter zato obstaja nevarnost, da bi hodili tja. Molili smo, da bi spoznali Gospodovo voljo; vsi prostovoljci se niso odločili, da gredo z mano, toda v trenutku, ko smo prispeli na naslov, smo doživeli pravi čudež: skoraj vsi vaščani so odšli na ceste protestirati proti okupatorjem in se tako rekoč ustavili med našim avtomobilom in tanki ruske vojske. Bilo je kot, če bi nas nebeška vojska branila!

Vsak večer pred spanjem skupaj prostovoljci načrtujemo izhod ali dva za naslednji dan, ker bivanje v mestu ni vedno varno. Delimo si obveznosti in vsako jutro, ko gremo v mesto za približno pol ure, pride v naš samostan 5 do 7 družin, ki zelo potrebujejo pomoč. Takrat prosilci za pomoč uporabijo vse, kar imamo takrat v prtljžniku avta. Vendar to je še en neverjeten čudež: nikoli se namreč ni zgodilo, da bi bili brez česa in da ne bi mogli pomagati ljudem, ki se obračajo na nas.

Trudimo se pomagati tudi beguncem, ki so bili evakuirani iz različnih mest (kjer so študirali ali delali) in so daleč od svojih domov: to so ljudje, ki nimajo nič, še najmanj pa denarja. Včasih se moram sredi ceste ustaviti in pomagati, saj se že po izrazu obraza vidi, da je človek v težavah.

Poskrbeli smo tudi za 23-letnega mladeniča, ki po izpustitvi iz zaporov ni mogel domov. Brez sredstev za preživetje in ne da bi poznal nikogar iz našega mesta, je prišel k protestantskemu pastoru prosit za pomoč,

saj je pred zaporom obiskoval Baptistično cerkev v domačem kraju. Župnik ga je pripeljal k nam, ker se je bal, da bi zločinca spustil v svojo hišo in cerkev: nismo mogli zavriniti sprejemanja nekoga, ki je v stiski, zato smo ga sprejeli.

Od 27. februarja 2022 smo začeli ljudem poleg hrane in zdravil podarjati tudi rožne vence, ki jih vsi sprejemajo z ljubeznijo in vero, ki nas navdihuje in gane.

Ravno danes smo morali otroško hrano pripekljati v eno od sosednjih vasi in smo se odločili, da to storimo takoj po sveti maši. Poklicali so nas in nam rekli, da moramo moliti, saj so v smeri, kamor naj bi šli, pred eno uro streljali na avto s civilisti ter je tam umrl moški, njegov sin pa je bil huje ranjen. Poleg tega pa so bili v sosednjem avtu prostovoljci, ki niso smeli vstopiti v vas. Eden od naših prostovoljcev je izvedel to novico, stekel v sobo, kjer so vsi molili, in naznanil to nujnost molitve; nadaljevali smo z molitvijo rožnega venca in ravno ko smo molili častljivo skrivnost Marijinega kronanja – kot verniki župnije Fatimske Matere Božje vedno čutimo posebno varstvo Matere Božje, kot v tem primeru – so nam po maši sporočili, da so se prostovoljci varno vrnili in ženska z otrokom ne potrebuje več naše pomoči.

Ker nas je ravno v Fatimi Marija prosila, naj molimo za Rusijo, se vsi čutimo odgovorne za pomanjkanje te molitve na svetu in žanjemo njene grenke sadove. Obenem pa doživljamo posebno skrb Matere Božje za naše mesto, saj so skoraj vsi naši župljani na različne načine vključeni v služenje drugim: hranijo uboge, gostijo tiste, ki nimajo več doma, delijo hrano,

tolažijo tiste, ki so obupani. Nihče od nas ni obupal in osebno menim, da je to izjemna Marijina zaščita!

V teh zadnjih sedmih dneh, ko poteka vojna, živimo tako, da ponavljamo besede pravičnega Joba: »Če sprejememo dobro od Boga, zakaj ne bi sprejeli zla?« (Job 2,10).

In upamo, da nam bo Gospod, tako kot Jobu, velikemu pravičniku, dal še več milosti, kot smo jih prejeli že pred to vojno!

Na koncu bi rad dodal, da v Konotopu čutimo podporo ljudi po vsem svetu, prejemamo na stotine klicev in sporočil z zagotovilom molitve.

Z ganjenostjo smo se z župljani pridružili molitvi 26. februarja 2022 iz svetišča Sv. Marije Angelske iz Assisija. Čeprav nihče od nas ni razumel italijanskega jezika, smo vsako besedo razumeli v Duhu, in ko so prebrali moje pismo, smo izkusili globoko veselje in solidarnost ljudi dobre volje.

Izražam neizrekljivo hvaležnost vsem, ki so izrekli vsaj eno molitev za konec vojne, tistim, ki se postijo, sočustvujejo, darujejo denar ali kakorkoli skrbijo za usodo Ukrajine.

Najprej se zahvaljujem vsem svojim sobratom frančiškanom po vsem svetu, ki so zaskrbljeni in izkazujejo skrb za nas.

Na poseben način izražam globoko spoštovanje do našega škofa harkovsko-zaporoške škofije P. Pavla Hončaruka in svojim bratom iz Province sv. Mihaela nadangela v Ukrajini, s p. Danjilom Botvino.

*p. Romualdo Zagurskyi OFM,
Konotop, Ukrajina za vedno*

GENERALNI MINISTER NA AVDIENCI PRI PAPEŽU FRANČIŠKU

Papež Frančišek je 7. januarja na avdienci v Apostolski palači v Vatikanu sprejel generalnega ministra br. Massima Fusarellija. Ministra so spremljali člani generalnega definitorija, generalni prokurator, tajnik za evangelizacijo in misijone, generalni tajnik reda in ministrov osebni tajnik.

Na koncu 45-minutne avdience je minister dejal, da je bil pogovor s papežem močan in prijeten. Papež Frančišek je poslušal ministrovo pripoved o stanju v redu na različnih koncih sveta in o nekaterih posebnih razmerah, ki vplivajo na Cerkev.

»Sveti oče nas je še posebej pozval, naj pogumno delujemo med mladimi, naj govorimo njihov jezik in v korist poklicev, da se ne vdamo v usodo in da z zaupanjem in vero gledamo naprej v svojo prihodnost«, je povedal minister.

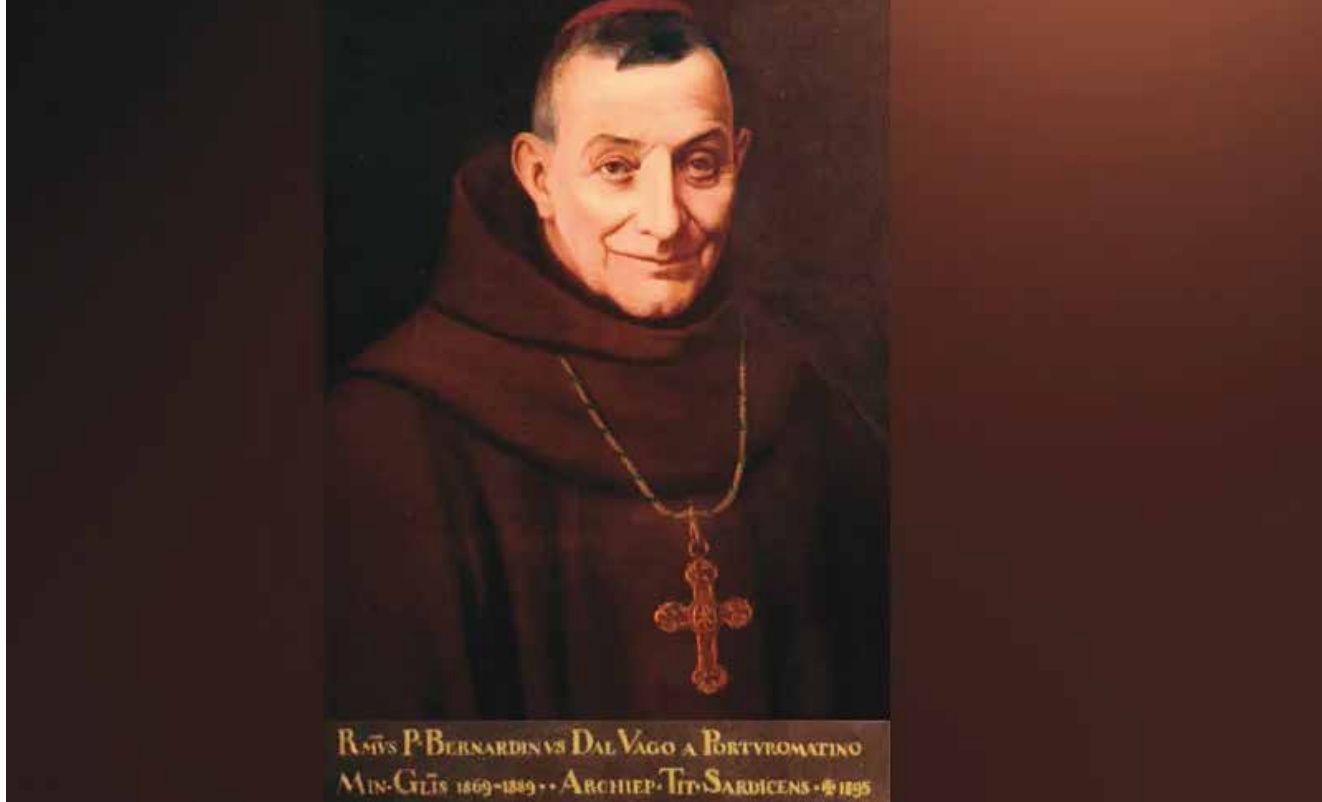
Nato nam je zaupal, kako vesel je bil, ko je izkusil papežev prijazenost:

»Gospodu smo se zahvalili za to srečanje, ker smo videli papežev naklonjenost nam, frančiškanom v svetu, in ker je večkrat ponovil, da je sveti Frančišek mikaven v najboljšem pomenu besede; privlači in motivira«.

Na koncu je sveti oče povabil brate, naj »živijo po evangeliju in delajo, v vedenju, da imajo na voljo ta pomembni navdih in privlačnost«.

Sprejem se je zaključil z izročitvijo spominkov papeža Frančiška vsem udeležencem in krajšim obiskom v Apostolski palači.

INTERVJU Z GENERALNIM MINISTROM: »PRENOVA FRANČIŠKANSKE IDENTITETE«

15. januarja 2022 je minilo dvesto let od rojstva častitljivega br. Bernardina da Portogruaro (1822-1895). Za generalnega ministra ga je izbral papež Pij IX. Na čelu reda je bil 20 let. Njegov cilj je bil obnoviti frančiškansko družino po desetletjih težav, zatiranja, tudi vladnega, tako v Evropi kot po svetu. Ob tej obletnici je Urad za komuniciranje reda intervjuval br. Massima Fusarellija, generalnega ministra, o pomenu prenove frančiškanske identitete v našem času in o zagotovitvi, da »še vedno verjamemo v nov začetek in novo izhodišče«.

Kateri so značilni elementi krščanske in frančiškanske osebnosti br. Bernardina da Portogruara?

Pred dvesto leti se je častiti br. Bernardino Dal Vago da Portogruaro rodil v močni in plemeniti deželi Furlaniji in je že od začetka kazal odprt značaj, zelo močno voljo in gorečnost ter ljubezen do tega, kar mu je bilo zaupano.

Pri 18 letih, v cvetju mladosti, je sledil klicu v frančiškanski red in začel svojo pot v redu, medtem ko je Evropa doživljala zelo globoke spremembe.

Vse življenje je preživel v nemirnih časih in zato je postal brat za težke čase, ki nikoli ne obupa. Takšna je bila njegova človečnost in njegova vera, ki je bila podprta z dejstvom, da je imel vedno vizijo, v kateri je znal izraziti vero in frančiškansko življenje, potopljeno v sedanost in s pogledom v prihodnost.

Leta 1869, pred 153 leti, je papež Pij IX. Bernardino izbral za generalnega ministra. S kakšnimi izzivi se je moral soočiti pri svoji 47 letih?

Br. Bernardino je pri rosnih 33 letih postal provincialni minister v Benečiji in takoj dokazal svoje sposobnosti, predvsem kot odličen organizator. Nato je postal generalni definitor in šest let živel v Rimu. Bil je slabega zdravja, zato je veliko časa preživel v postelji. Kljub temu je vedno znal iti naprej. Ko je postal generalni minister, se je soočil z naslednjo situacija, ki jo lahko povzamemo s številkami: ob koncu 18. stoletja, pred francosko revolucijo, je imel red manjših bratov 77.000 bratov. Sedemdeset let pozneje jih je ostalo le še 7000: izgubil je 70.000 članov zaradi nenehnega zatiranja in sekularizacije, ki sta izpraznili samostane, razgnali redovnike na veliko koncev in odpravili resničnost skupnosti, pridiganje, služenje, ki je bilo življenje manjših bratov. Potem je Bernardino postal generalni minister in v svoje roke dobil razpršeni red, ki je zaradi pomanjkanja temeljev izgubil tudi velik del svoje notranje in duhovne moči.

V 10. točki Sklepnega dokumenta generalnega kapitlja 2021 beremo: »Naloga prenove naše frančiškanske identitete zahteva razločevanje, preučevanje, formacijo in delovanje«. Ko danes govorimo o Quaracchiju v Firencah in Mednarodnem kolidžu sv. Antona v Rimu, govorimo o zapuščini brata Bernardina. Kakšno vizijo je imel br. Bernardino za ta kraja?

Ko je br. Bernardino postal generalni minister, pa tudi že prej, se je soočil z dejstvom majhnega števila preostalih bratov in številnih pogrešanih bratov, s potrebo po novem izhodišču, novem začetku. Bernardino torej

ni torej zgolj popravljaj tisto, kar je ostalo. V več pismih, ki jih je napisal na tisoče, nam sporoča naslednje: nesmiselno je nekaj živeti na silo, boljši je preporod, iskati je treba nove poti do poklicev in tega novega načina. To je storil z ustanovitvijo Serafskih kolidžev oziroma z izobraževanjem otrok in mladostnikov, ki jih je usmeril v frančiškansko življenje. Zaradi te novosti v redu in tudi v redovnem življenju je naletel tudi na veliko nasprotovanja a na koncu se je izkazalo, da je s tem Bernardino, zlasti v Evropi in po vsej Evropi, privabil novo generacijo frančiškanov. Vedel je, da ni dovolj najti poklice, ampak je treba frančiškanom dati določeno obliko ne le v majhni geografski resničnosti, kjer živijo v Italiji, Španiji, na Portugalskem, v Franciji, Belgiji, na Poljskem, v Nemčiji in na Hrvaškem, ampak tudi v širšem, mednarodnem kontekstu. Zato je ustanovil Kolidž sv. Antona v Rimu na via Merulani, da bi bratje različnih narodov, ki študirajo skupaj, sprejeli ta svetovljanski pogled na Cerkev, red in misijon. In tako se je trudil postaviti trdne temelje frančiškanskemu izročilu, kot je na primer preučevanje del svetega Bonaventure in Dunska Skota ter velikih frančiškanskih učiteljev, da bi lahko ta dela prebirali v izvirnem jeziku in jih preučevali. Cilj Kolidža Quaracchi v Firencah je bil takšen in takšen ostaja še danes.

In kakšna je današnja vloga Mednarodnega kolidža v Rimu?

Še naprej želi ostati kraj, kjer bodo bratje videli in doživljali, da je naš red mednarodna družina. Vstopimo v provinco, odraščamo v provinci, v kustodiji, na področju določenega jezika in kulture, vendar nam dobro dene, da lahko izkusimo širše ozračje in študij v Rimu, kjer lahko tudi študij prevzame to mednarodno in tudi katoliško naravo Cerkve, torej, da Cerkev in svet vidimo kot celoto in ne kot del. Za to še vedno potrebujemo Kolidž sv. Antona in želimo, da bi deloval še v prihodnje in se za to trudimo.

Kaj nam je zapustil veliki reformator reda br. Bernardino?

Br. Bernardino da Portogruaro je želel služenju generalnega ministra dati več moči. V njegovem času je iz zgodovinskih razlogov generalni minister tako rekoč vladal Italiji. Preostale province so bile zaupane drugim vikarjem. Namesto tega je vlado reda bolj osredotočil v Generalni kuriji in prav on je pripeljal generalne definitorje v Kurijo kot stabilno vladajočo skupnost. Prej so definitorji ostajali v svojih provincah in generalni minister je bil sam s tajniki.

Na ta način se z njegovo pomočjo v resnici spremenila identiteta Kurije, kar se znova dogaja po več kot 100 letih. Še ena novost br. Bernardina v kuriji je bila naslednja: domislil se je generalnega tajnika za misijone, ki ga prej ni bilo. Bil je tudi generalni prokurist za misijone, zadolžen za iskanje sredstev, in s tem pokazal, da skrb za misijone ni le naloga provinc, ampak reda. S tem je postavil temelje za spremembe v kuriji, ki so se zgodile v 20. stoletju.

V dokumentu Generalni kapitelj OFM 2021, Odloki in Usmeritve, točka 29 je zapisano: »Generalni minister in njegov definitorij morata začeti globalni pregled strukturne organizacijske sheme delovanja kurije in reda, začeti z njenim poenostavljanjem in sprožiti kroženje, ki bo lahko konkretnije izrazilo

našo današnjo karizmo po tajništvi, uradih in drugih strukturah reda. Kaj danes, 127 let po smrti br. Bernardina pomeni reformirati Kurijo?

Za nas danes reforma kurije, njena prenova pomeni predvsem spodbujanje sodelovanja znotraj, med tajništvi in uradi, z ministrom in generalnim definitorijem, da bomo lahko spremljali pot reda po vsem svetu.

Danes bi lahko rekli, da obstaja naloga, ki jo je treba opraviti z mreženjem in ne toliko v trdnih oddelkih. To je zelo pomembno.

Na zunaj to pomeni vse večje spodbujanje komunikacije, ki ni samo sporočanje novic, ampak tudi spraševanje, »kdo hočemo biti« in »kdo smo v Cerkvi in v svetu« in s tem krepiti komunikacijo s provincami, s kustodijami, z vso našo resničnostjo, tudi s sestrami klarisami in frančiškansko družino, tako da kurija postane ne le birokratsko mesto, kamor pridejo dokumenti na obdelavo, ampak vedno bolj tudi prostor, v katerem želimo rasti v animaciji in služenju celotnemu redu. Danes, v času globalizacije, verjamem, da se nihče ne reši sam. Resnično moramo biti skupaj, se več povezovati. Kot Kurija, kot definitorij smo poklicani tudi k spremljanju provinc, kustodij v tistih frančiškanskih resničnostih, ki se rojevajo, spremljamo mlajše in vodimo tiste, ki v določenem smislu umirajo in se preobrazijo, ter doživijo svoj konec. Vse to zahteva več od naše službe, naše pozornosti in za to potrebujemo prožnejšo kurijo, ki se bo lahko odzvala na te izzive.

Za nam, spoštovani minister, povejte, kakšno bi lahko bilo sporočilo br. Bernardina, ki bi ga želeli posredovati celotni frančiškanski družini?

Br. Bernardino da Portogruaro je v svojem času verjel v nov začetek. Ni le obdržal že doseženega, ampak je pogled uprl tudi naprej. Niso ga potrle izjemno velike težave, ki jih je doživljal v svojem času, ampak ga je, ponavljam, močno motivirala vera in je lahko pogledal naprej. Verjamem, da moramo v tem zgodovinskem trenutku kot manjši bratje znova verjeti v nov začetek, v novo izhodišče in da je mogoče prenoviti red v smislu vrnitve k evangeliju, ki je srce našega življenja: živeti evangelij kot bratje, ki so sposobni poslušati Gospoda in ljudi ter oznanjati ta evangelij, ki smo ga sprejeli. To je srce naše identitete, ubogih med ubogimi, s spoštovanjem do skupnega doma in do vseh ljudi.

Bolj moramo verjeti, da je ta nova točka, to novo izhodišče mogoče in se že oblikuje; potrebujemo dodatno spodbudo. Posredovati želim naslednje sporočilo: gojimo upanje, ne bodimo malodušni, poskusimo pogledati naprej! Tistim bratom, ki imajo največje težave, bi svetoval, naj skušajo videti prihodnost, razvoj, že v našem času in v našem življenju. In tudi tistim, ki jih morda zanima frančiškanska karizma, bi povedal: biti frančiškan pomeni gojiti to upanje, verjeti, da je Bog dober in da smo z njim resnično v službi dobrote, ki je v bitjih in v svetu, prepoznavati tudi številne stiske in težave, a jih preživljati samozavestno. Skratka, sporočilo upanja, ne za vsako ceno, ampak upanja, ki izhaja iz Jezusovega evangelija: upanja, ki je Jezusov križ in njegovo vstajenje! Bodimo torej romarji upanja!

Upam, da nam bodo te besede pomagale, da bomo danes živeli kot možje, kristjani in frančiškani.

MED GNEZDOM IN POTJO, POMEN REDOVNEGA IN FRANČIŠKANSKEGA ŽIVLJENJA DANES

Predstavljamo vam članek generalnega ministra br. Massima Fusarellija, objavljen v reviji L'Osservatore Romano 4. februarja 2022.

MED GNEZDOM IN POTJO, Pomen redovnega in frančiškanskega življenja danes

Pred dnevi sem mladega brata vprašal, kakšen je po njegovem mnenju smisel današnjega redovnega življenja. Po kratkem premisleku je odgovoril: »Zavedanje, da imam kraj, v katerem se lahko najdem.« Pomislil sem, kako bi na isto vprašanje jaz sam odgovoril pred več kot tridesetimi leti ... Morda bi rekel, da želim živeti evangelij, narediti nekaj za druge. Razmišljal bi o različnih vidikih redovnega življenja, še zlasti frančiškanskega življenja. To me je vodilo k nadaljnjemu razmišljanju.

Bili so časi gotovosti določenih stvari in so bile potrebe posameznika manj opazne. Lahko si našel smisel, smer, se podal na potovanje. V preteklosti smo si zastavljali vprašanja, kot so *kdo sem? Kaj je svet ...? Za koga in za kaj se želim darovati?* Takšna in drugačna vprašanja so bila še vedno živa, čeprav so se mešala z drugimi čustvi.

Ob pogledu na svojo preteklost ugotavljam, da so bila to temeljna vprašanja, ki sem si jih zastavljal v mladosti. Še danes odzvanjajo v meni, čeprav drugače, ker imam več izkušenj in ker je minilo nekaj časa. Frančiškansko življenje se mi danes kaže kot jasen in »drugačen« projekt v evangelijskem pomenu: kot življenje v poslušanju Besede, iz katere razbere novo bivanje, ki nastaja in se oblikuje po blagih, življenje, ki ne nasprotuje svetu, ampak se nenehno sooča z njim.

Sveti Frančišek nam je pokazal, da je življenje blagor odkrivanje in srečanje z usmiljenim Bogom, ki prihaja k nam po gobavcih, bratih in sestrah, ranljivih, kratka naših bližnjih. To je osvobojenost od ozkega pogleda našega »jaza«. To je poziv, da sprejmemo evangelij, ne kot posamezniki, ampak kot bratje. Ta klic je odmeval v različnih obdobjih zgodovine: dovoliti, da se nas dotaknejo vprašanja, protislovja, nerešene stvari, je tisto, kar je omogočilo Frančiškovim bratom in sestram, da so osem stoletij govorili na vedno nov način.

Na začetku sem tudi jaz predvsem dojemal posamezne vidike redovnih izbir. Sčasoma sem se naučil

biti odprt za srečanje z ljudmi v stiski, z ranljivimi in od tam za nove odnose, tudi s svojimi brati.

Frančišek je razumel, da ga objem usmiljenja potegne iz plitvin individualnega projekta samouresnitve, četudi ima ta duhovno razsežnost. Ubogi, ljudje na obrobju, tisti, ki nam ne morejo ničesar dati v zameno, nam pomagajo odkriti, skoraj začutiti na lastni koži smisel frančiškanskega življenja in s tem neizogibno človeškega življenja.

Odprtost za takšno srečevanje je bila zame temeljnega pomena, ker je dala novo energijo mojemu poklicu manjšega brata: odkril sem, da z vidika majhnosti, poslušanje evangelija oživi v stiku z ubogimi, ki mi jih Bog postavlja na pot.

Ni naključje, da je ena od kritičnih točk, ki redovnemu življenju jemlje preglednost, osamitev od drugih, oddaljitev od služenja ubogim in sprejetje povprečnega in ponavljajočega se sloga življenja. To se lahko stopnjuje celo do te mere, da sprejmemo le določene vrste služenja in poslanstva, ki prinaša tveganje, da bratstvo izgubi stik z iskro in ognjem, ki sta ga ustvarila.

Zato verjamem, da lahko frančiškansko življenje še vedno nagovarja današnjo mladino, ki živi v času, ki je nedvomno zapleten, razdrobljen in neposredno povezan s čustvi, hkrati pa lahko spodbudi iskreno iskanje. Ali zavezanost novih generacij, na primer, k varovanju našega skupnega doma, ne izraža nekaj tega vzgiba? Ali odzivi mnogih mladih na omejitve, ki jih povzroča pandemija, tudi če uidejo izpod nadzora, ne potrjujejo njihovega iskanja bližine in druženja, ki sta v tej starosti temeljna? In ali ni v tako zahtevnem času njihovo služenje starejšim in invalidom sporočilo, ki ga je treba pozorno poslušati? V tej zelo drugačni pokrajini, kot smo je vajeni, je pomen bratske pobude še bolj zgovoren in viden.

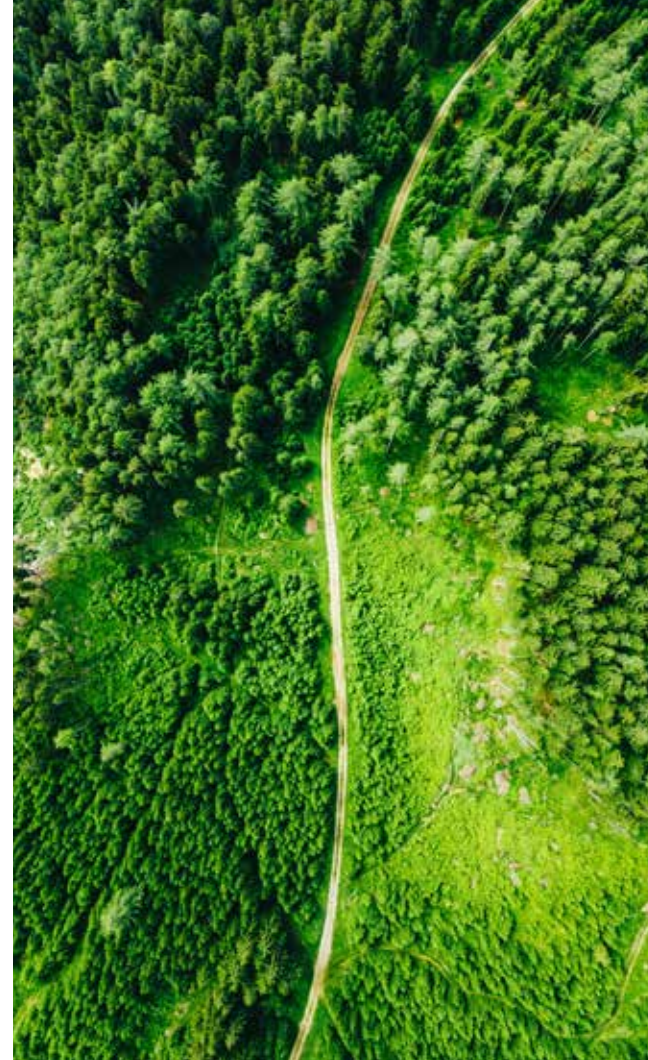
V nenehnem trudu, ki spremlja frančiškansko gibanje – nenehno razpeto med najvišjim idealom evangelija in naravno težnjo po prilagajanju – je bistven element ravno pozornost do drugega in srečanje z vsemi bitji. Tu smo lahko prvi, ki bomo slišali in nato dovolili, da bo Beseda odrešenja znova odzvanjala.

V nenehnem iskanju mnoge mlade privlači ideal pristnega uboštva frančiškanskega življenja. Potem pa so pogosto zelo razočarani, ko spoznajo grenko resničnost redovnih skupnosti. Naletijo lahko na zdolgočasene brate in bratstva, ki so izgubili plamen svoje karizme in se ne pustijo voditi znamenjem časa.

Skratka, trdota srca in neobčutljivost za znamenja, ki jih v nas in okoli nas Duh obilno ustvarja, sta veliki oviri za mlade pri pristnem iskanju, v katerem so včasih zmedeni in negotovi.

Vrnimo se torej k začetku razmišljanja in odgovoru mladega brata: »Iščem kraj«. Želel sem pozorno prisluhniti tema besedama in ju ne takoj označiti za tipični besedi današnjega mladeniča, ki išče gnezdo. Od kod taka želja? Odgovor je preprost.

V naših družbah, zlasti na Zahodu, zelo primanjkuje pomenljivih odnosov in krajev za srečevanje. Ali ni kriza pandemije dvignila tančice s trditve, da je v življenju vse odvisno od posameznika in njegovih potreb? Kot nas je že tolikokrat spomnil papež Frančišek,

ali nismo priznali, da se nihče ne reši sam? Ali nam nista ravno izolacija in izguba družbenih stikov vrnili vrednosti, globokega smisla, ki ga potrebujemo?

Zato lahko frančiškanska izkušnja ustvari živ in konkreten kraj za bratstvo, dragoceno obliko duhovnega prijateljstva. V njem prepoznamo klic, da postanemo bratje v imenu našega Boga, ki je Oče vsega. Tako lahko kakovostni odnosi postanejo odsev evangelija in oznanilo Božjega kraljestva.

Vrednota redovnega življenja se potem lahko oblikuje med »gnezdom« (konkretnim prostorom za odnose in pripadnost, bratstvo) in potjo oziroma svetom v vsakdanjem življenju ljudi, h katerim smo poslani kot znamenje evangelija, s pričevanjem in – kadar je to primerno – z besedami, kot nas opominja oče in brat Frančišek.

Ko nam zgodovina vzame veliko odvečnih elementov, želimo gojiti samo bistvo svoje predanosti apostolstvu. To želimo narediti realistično, veselo in z zagonom nekoga, ki je bil ljubljen in je prepoznal svoje poslanstvo.

Ta klic je nedvomno večji od nas, toda ni to navsezadnje njegova trajna moč in privlačnost? Gospod Jezus nas kliče k preseganju sebe in nam daje moč, ki ni le naša.

V srečanju z njim se obstoj razširi in postane rodovit. Morda je smisel našega življenja preprosto v tem.

**br. Massimo Fusarelli, OFM
generalni minister**

GENERALNI MINISTER NA SREČANJU CIME: ZA BRATSTVO, KI BO PONOVO ODKRILLO SVOJO IDENTITETO IN ENAKOST

Generalni minister br. Massimo Fusarelli je pozdravil udeležence Mednarodnega zbora za misijone in evangelizacijo, ki poteka v Generalni kuriji v Rimu. »Hvaležen sem za priložnost, da se lahko srečujemo. To je priložnost zame in za generalnega vikarja, br. Isaura in br. Joaquína, ki sta del sekretariata, da razmislimo in poglobimo razumevanje pomena in kraja evangelizacije na trenutni poti reda«.

Z besedami sv. Frančiška iz 14. poglavja Nepotrjenega vodila je generalni minister spomnil: »Ko bratje hodijo po svetu, naj ne jemljejo ničesar na pot ...« Poudaril je pomen hoje naprej in dodal, da se nanaša na »potujočo skupnost, v gibanju, srečevanju ljudi v različnih situacijah in prilagajanju njim. Ne glede na položaj, ki ga imamo, nam mora pomagati pri rasti v zavesti, da smo bratstvo« Vse je povabil k razmišljanju o *Ratio Evangelizationis* za bratstvo, ki bo ponovno odkrilo svojo identiteto v enakosti vseh svojih članov.

Pred nagovorom generalnega ministra sta br. Francisco Gómez Vargas, generalni tajnik za misijone, in br. Dennis Tayo, generalni animator za evangelizacijo, predstavila šestletne cilje, vključno z nalogo priprave *Ratio Evangelizationis* za red iz Sklepnega dokumenta generalnega kapitlja 2021. Ta zbor bo prav tako izvolil pet udeležencev za Mednarodni svet za misijone in evangelizacijo (CIME).

Na zboru od 22. do 25. marca bodo konference reda s svojim sodelovanjem predstavljali naslednji tajniki: br. Ernesto Valladores Osorio, br. José R. Rodríguez, br. Juan Alfredo Estrada, br. Nikodem Gdyk, br. Thaddée Bwanacing, br. Ibrahim Sabbagh, br. Francis Lee, br. Eldon Viador, br. Giuseppe Sorrentino, br. Marko Pustisek, br. Matthias, ki bo zastopal *Mission Zentrale*, in José Dario Mercado, ki bo poročal o zapisniku.

KOMISIJA ZA ZAŠČITO MLADOLETNIH

VGeneralni kuriji v Rimu je od 23. do 25. februarja 2022 potekalo drugo srečanje Komisije OFM za zaščito mladoletnih in ranljivih odraslih. Srečanja so se udeležili generalni definator in predsednik komisije br. Albert Schmucki, generalni vikar, br. Isaura Ulises Covili Linfati in štirje člani komisije, br. Aidan McGrath, br. Teofil Czarniak, br. Joe Cavoto in po spletu br. John-Paul Tan.

Komisija se je v treh dneh dela sestajala z različnimi tajništvi in uradi kurije, da bi začela pot sodelovanja na področju zaščite: z generalnim tožilstvom, z uradom za razvoj, s fundacijo OFM Fraternitas, s tajništvom za vzgojo in študij in u uradom za komuniciranje, ki bo preučil možnost vzpostavitve posebnega mesta za zaščito na spletni strani reda.

24. februarja popoldne je potekalo srečanje s patrom Hansom Zöllnerjem SJ, članom Papeške ko-

misije za zaščito mladoletnih in direktorjem Inštituta za antropologijo in interdisciplinarne študije za dostojanstvo človeka na Papeški univerzi Gregoriana v Rimu. V tem pogovoru se je ponovno izkazalo, kako pomemben del poslanstva Cerkve je zavezanost zaščiti.

Zadnji dan je komisija pripravila vprašalnik za pravo Smernic, ki bodo pomagale provincam pri tem občutljivem vprašanju in zagotovile, da bodo mesta, zaupana redu, postala vedno varnejša okolja za vse Božje ljudi, zlasti za najbolj ranljive.

Po končanem delu so se člani komisije povezali z generalnim ministrom br. Massimom Fusarellijem, ki je na obisku v Mehiki. Br. Massimo je govoril o tem, kako lahko red deluje za zaščito mladoletnih in člane spodbudil, naj z zaupanjem nadaljujejo občutljivo in nepogrešljivo nalogo zaščite, varovanja in počlovečevanja odnosov.

LETNO SREČANJE ODBORA ZA ANIMACIJO JPIC

Odbor za animacijo JPIC se je sestel osebno in po spletu 22. – 25. marca. Br. Jacek Orzechowski, OFM iz Združenih držav Amerike, br. Daniel Rodríguez, OFM iz Salvadorja ter br. Francesco Zecca, OFM in Jaime Campos, OFM so se srečanja na Generalni kuriji v Rimu udeležili osebno.

Med nalogami odbora je pomoč animatorju urada JPIC pri izvajanju projektov in predlogov, ki jih je predlagal zbor IJPICC in odobril Generalni defintorij (SS 6,1). Na srečanju smo razpravljali in sprejeli nekaj odločitev o naslednjih temah:

Načrt srečanj

Odbor za animacijo JPIC bo sodeloval z JPIC Media pri organizaciji treh spletnih srečanj za dialog, razmislek, molitev in delovanje. Na voljo bodo simultano prevajanje in istočasna srečanja za posamezni jezik v aplikaciji Zoom, da bodo lahko hkrati navzoči vsi udeleženci.

- 3. september: V Času stvarstva
- 23. september: V pripravi na Svetovni dan migrantov in beguncev
- 22. oktober: V pripravi na praznovanje Duha Assisija

Teden Laudato Si'

Urad JPIC bo v okviru odbora za Teden Laudato Si' skupaj z Gibanjem Laudato Si' sodeloval pri organizaciji enega od svetovnih dogodkov na temo »ekološke vzgoje«.

JPIC, vzgoja in študij

Odbor za animacijo se je sestel z br. Darkom Teperom, generalnim sekretarjem OFM za vzgojo in študij. Na podlagi Usmeritve št. 27. generalnega kapitlja se je začel dialog za spodbujanje sodelovanja, s pomočjo katerega se bodo vrednote JPIC bolj utelesile v procesih začetne in trajne formacije. Iz tega dialoga sta bili za v prihodnje oblikovani dve poti: vzgojne izkušnje in ponovno vrednotenje teološke vsebine vzgoje z vidika celostne ekologije (na primer: diploma in licenciat iz filozofije s specializacijo iz celostne ekologije).

JPIC, misijoni in evangelizacija

Odbor za animacijo JPIC se je udeležil srečanja Mednarodnega sveta za misijone in evangelizacijo. Razpravljali so o tem, kako so lahko vrednote JPIC – vrednote Kraljestva – bolj prisotne ter v službi

misijonov in evangelizacije. Poleg tega je bil na srečanju predstavljen tudi napredek, ki ga je dosegla Frančiškanska mreža Sredozemlja. Na koncu je sledila predstavitev nekaterih kriterijev za oblikovanje *Ratio Evangelizationis*.

Konferenca Brazilije in Južnega stožca

Odbor za animacijo JPIC je skupaj z generalnim vikarjem, generalnim tajnikom za vzgojo in študij ter generalnim tajnikom za misijone in evangelizacijo sodeloval na spletnem srečanju Konference Brazilije in Južnega stožca. Udeležili so se ga provincialni ministri, tajniki za vzgojo in študij, misijone in evangelizacijo ter animatorji JPIC iz vseh enot, ki spadajo v konferenco. Predstavljene so bile smernice za izvajanje Usmeritev 27 in Naloga št. 28 (JPIC) Generalnega kapitlja 2021.

Frančiškanske mreže, Naloga št. 28 generalnega kapitlja 2021

Frančiškanska mreža Sredozemlja: Novosti je predstavil br. Francesco Zecca, OFM. Konferenca provincialnih ministrov Italije in Albanije (COMPI) se je odločila za ustanovitev bratstva v Tarantu (južna Italija), ki bo izvedlo projekt "OIKOS" (Integralni ekološki center za Sredozemlje). Ta projekt bo „motor“ mreže. Trenutno potekajo naslednji projekti:

Oikos – Youth: ustanovljenih je bilo 6 mladinskih skupin v Tarantu, Scutariju, Bejrutu, Kairu, Marakešu in Palma de Majorci.

Oikos – celostna ekologija: oktobra 2022 se bo na Papeški univerzi Antonianum začel tretji diplomski tečaj (enoletni – spletni), z dvema specializacijama: Poslovno in Sredozemsko. Cilj tečaja je usposobiti moderatorje, ki se bodo vključili v različne projekte mreže. Informacije bodo na voljo.

Udeleženci so obravnavali predlog organizacijske strukture mreže.

Frančiškanska mreža za migrante: br. Jaime Campos, OFM, je predstavil novosti glede organizacije: hiše dobrodošlice in delovne ekipe. Krepitev nacionalnih ekip (6 držav) in nova področja, ki jih izvaja mreža: zagovorniška ekipa, sekcija »za migrante« in načrt usposabljanja za člane mreže.

COP27 – november 2022

Na podlagi projekta, ki ga je predstavil urad JPIC, je bila sprejeta odločitev, da se v sodelovanju s *Franiscans International* nadaljuje v dveh fazah:

Uvodni dogodki: Frančiškanska mreža Sredozemlja bo organizirala srečanja o podnebnih spremembah v mestih projekta *Oikos-Youth*.

Uradni dogodek: br. Jacek Orzechowski, OFM, bo zastopal urad JPIC na COP27 v sodelovanju s *Franiscans International*.

Mednarodna srečanja JPIC

Mednarodni svet JPIC 2022: Razpravljali smo o možnosti, da bi sestanek IJPICC izvedli konec leta (novembra). Za možna kraja srečanja smo predlagali dve državi. Br. Jaime se bo posvetoval z brati iz teh držav za nadaljnje dogovore. Odbor za animacijo JPIC se bo sestel takoj za IJPICC v istem mestu.

VI. celinsko srečanje JPIC Amerik in medcelinske Azije/Oceanije. V času mednarodnega sveta JPIC novembra 2022 se določita kraj in dan za vsako od srečanj. Obe bosta leta 2023. Treba bo premisliti o teh srečanjih, njihovi dinamiki, obsegu, sredstvih v obdobju po pandemiji.

Mednarodni tečaj JPIC

Pogovarjali smo se o tem, da je treba ovrednotiti obliko tega tečaja. Spomnili smo se, da se je začel leta 2008 in se ga je udeležilo okoli 450 bratov. Dogovorili smo se, da se ta tema omeni na naslednjem Mednarodnem svetu JPIC.

NAŠA KUSTODIJA V MAROKU: SVETNA IN ZVESTA PRIČA

»Bratje Kustodije prvih maroških mučencev so zelo veseli odločitve generalnega ministra, da osebno opravi kanonično vizitacijo kustodije,« je dejal br. Manuel Fernández Corullón, kustos maroške kustodije. Pozdravil je tudi dejstvo, da je generalni minister br. Massimo Fusarelli te dni osebno prišel v Maroko, da bi pripravil kapitelj kustodije, ki bo potekal v Rabatu od 18. do 22. aprila 2022.

Br. Manuel je še dodal, da bo »ta obisk generalnemu ministru omogočil, da bo od blizu spoznal stanje, v katerem so kustodija, služenje bratov in njihovo vključevanje v krajevno Cerkev in maroško družbo. Prav tako bo lahko še naprej iskal in spremljal brate celotnega reda, ki bi želeli služiti temu prvemu misijonu reda.«

Frančiškanska navzočnost v Maroku sega že v čas svetega Frančiška, ko je v začetku zime leta 1219 poslal br. Bernarda iz Calvi dell'Umbrie, br. Pietra iz San Geminija, br. Ottoneja iz Stronconeja, br. Accursia in br. Audita v Marakeš na misijon, ki se je končal z njihovim mučeništvom. Tako lahko rečemo, da smo se kot manjši bratje rodili v Assisiju v Santa Maria degli Angeli na Porciunculi, krščeni pa smo bili v Marakešu s krvjo prvih petih mučencev.

Navzočnost sredi islama, ki si jo je želel Frančišek Asiški, kot je zapisano v XVI. poglavju Nepotrjenega vodila, oblikuje misijonske začetke reda: »inkulturaci-

ja, življenje med ljudmi, kot orodje miru in pravičnosti, brez spodbujanja sporov ali preprirov, z dialoškim pričevanjem vere, ki kaže, da je nekdo kristjan; z razločevanjem in priznavanjem bližnjega in, če je Bogu všeč, oznanjanjem njegove besede.«

V maroški kustodiji trenutno živi 20 bratov, ki so razpršeni po šestih samostanih po vsej državi. Prihajajo iz različnih držav, kot so Brazilija, Kolumbija, Kostarika, Hrvaška, Filipini, Francija, Italija, Mehika, Poljska, Demokratična republika Kongo, Slovaška in Španija. Kot poroča kustos: »služba frančiškanske kustodije v Maroku temelji na dveh stebrih: podpirati revno in skromno krajevno cerkev, ki jo sestavljajo predvsem tuji delavci, študenti in migranti, ter biti bratje v službi maroške družbe po družbenih in kulturnih projektih, živeti prijateljski odnos in medverski dialog z vsemi.«

Bratje se posvečajo pastoralnemu služenju po župnijah in frančiškanski družini, v medverskem dialogu ter sprejemajo priseljence in zapornike in jim pomagajo. Brat Manuel je poudaril, da je »medverski islamsko-krščanski dialog orodje v službi miru in spodbujanja pravičnosti in vesoljnega bratstva«. Dodal je še, da je »frančiškanska navzočnost v Severni Afriki resnično karizmatična, pomembna in preroška za ves red, ker uteleša velike izzive Cerkve in današnjega sveta.«

GRECCIO ODPRL POT ZA PET FRANČIŠKANSKIH OBLETNIC

29. novembra 2021, na praznik vseh svetnikov frančiškanskega reda, se je v Grecciu začela pot proti petim frančiškanskim obletnicam, ki jih bomo praznovali v prihodnjih letih. Br. Amando Trujillo Cano, generalni minister tretjega reda, je citiral pismo, ki so ga napisali vsi generalni ministri Frančiškove družine. »Naslednjih nekaj let se bomo spominjali pomembnih trenutkov v zadnjih letih življenja svetega Frančiška. Od 2023 do 2026 bomo še zlasti obeležili spomin na to, čemur radi rečemo enotna Frančiškova obletnica, ki bo ob svetem letu 2025 vključevala 800. obletnico Vo-

dila, božič v Grecciu (2023), prejem stigmat (2024), Hvalnico stvarstva (2026) in Frančiškovo veliko noč (2026)«.

Praznovanja v Grecciu so odprli br. Joaquin Echeverry in br. Konrad G. Cholewa, generalna definitorja OFM, br. Francesco Piloni, provincial iz Umbrije, br. Livio Crisci, provincial iz Toskane in fr. Luciano De Giusti, provincial iz Lazia-Abruzzza.

Praznovanja se je udeležil tudi predsednik Papeškega sveta za pospeševanje nove evangelizacije, nadškof Rino Fisichella, skupaj s škofi iz Assisija, Rietija in Arezza.

FRANČIŠKANSKA SOLIDARNOSTNA MREŽA: SEMENA MIRU

»Znova bi vas rad pozval k sprejemu številnih beguncev, v katerih je navzoč Kristus, in se zahvalil za veliko solidarnostno mrežo, ki se je oblikovala,« je dejal papež Frančišek v molitvi Angel Gospodov v nedeljo, 13. marca 2022.

To je začetek solidarnosti po vsem frančiškanskem svetu, tako kot na Siciliji, kjer smo »doslej sprejeli 18 ljudi, večinoma žensk in otrok. Dve družini sta po nekaj dneh odšli, da bi se pridružili drugim družinam v drugih evropskih državah,« je povedal br. Antonio Catalfamo, provincialni minister Sicilije. Po njegovem mnenju je to praktični odgovor na posledice vojne, ki že tri tedne pustoši po Ukrajini.

Br. Antonio je dodal: »Sprejem beguncev organiziramo v vseh naših samostanih, zlasti pa v samostanu Baida v Palermu. Tudi več družin OFS je pripravljenih sprejeti begunce.«

Po poročilu UNHCR, Agencije ZN za begunce, je vojna v Ukrajini prizadela 18 milijonov ljudi, od tega jih je 6,7 milijona notranje razseljenih, skoraj 3 milijone pa jih je pobegnilo v sosednje države, predvsem na Poljsko, ki je doslej sprejela skoraj 2 milijona beguncev. Ocenjujejo, da se bo število ljudi, ki so pobegnili iz Ukrajine, do julija, če se razmere ne izboljšajo, povečalo na 4 milijone.

PROVINCIALNI KAPITELJ 2022

1. dan provincialnega kapitlja 2022

28. marca 2022

Pričeli smo z našim provincialnim kapituljem. Bratje kapitulariji smo se zbrali na Viču v Ljubljani, kjer smo naše petdnevno dogajanje pričeli v kapeli Antonega doma pred Križanim od sv. Damijana.

Po uvodnih pozdravih in sprejemu uvodnih formalnosti smo bili v pričakovanju naših posebnih gostov.

Dogajanje prvega dne rednega provincialnega kapitlja je bilo močno zaznamovano z obiskom generalnega ministra br. Massima Fusarellija in generalnega definitorja za slovanske konference br. Konrada Cholewa. Pridružil pa se nam je tudi ljubljanski nadškof metropolit p. Stane Zore.

Po okrepčilnem kosilu smo se zbrali na vrtu viškega samostana in bili priče blagoslova sončne elektrarne, toplotnih črpalk in čebelnjaka, kar vse govori o trajnostni naravnosti bratov in konkretno udeležanje vsebine papeške okrožnice Hvaljen moj Gospod (Laudato si).

Popoldne smo nadaljevali s poslušanjem nagovora generalnega ministra in mu zastavili nekaj vprašanj glede našega načina življenja in o izkušnjah drugod po svetu.

Zvečer smo imeli v našem samostanu na Tromostovju še bratsko druženje, nakar sta generalni minister in generalni definitor morala oditi naprej, na obisk na Hrvaško.

2. dan provincialnega kapitlja 2022

29. marca 2022

Drugi dan provincialnega kapitlja, torek, 29. marca 2022, je minil v znamenju razpoznavanja Božje volje za konkretno poslanstvo naše province. Potekala je bogata vsebinska debata glede možnega prestrukturiranja naših postojank, da bi lahko bolje odgovarjale našemu bratskemu načinu življenja in opravljanju oznanjevalnega poslanstva. Ne gre le za zapiranje naših postojank ali za zmanjševanje naše prisotnosti, marveč tudi za iskanje novih pobud.

Tako s strani province kot s strani vernikov, ki so nam zaupani v duhovno oskrbo bo spričo spremenjenih družbenih razmer potrebno razumevanje, da se bodo našle najbolj optimalne rešitve. Poudarjeno je bila zaveza po okrepljenem sodelovanju z laiki, posebej v času, ko se soočamo s posledicami težkega kovidnega obdobja.

Bratje so ovrednotili našo široko paleto prisotnosti v evangelizacijskem naporu lokalne Cerkve, obenem pa podali tudi več konkretnih predlog za nova misijonska obzorja, denimo prisotnost na spletu. Odmevalo je prepričanje, da mora naše celotno življenje postati evangelizacija, ki bo vsem ljudem, s katerimi se srečujemo, prinašala prijeten okus po Božjem.

3. dan provincialnega kapitlja

30. marca 2022

Tretji dan provincialnega kapitlja se je nadaljevala razprava o duhovnih poklicih: o izzivih, s katerimi se danes mladi soočajo, in o možnih načinih, s katerimi jim lahko kot bratje pridemo naproti, da bi lažje spoznavali Božjo voljo in se odločali za popolno podaritev Bogu v redovništvo.

Nato je sledilo poročilo provincialnega ekonoma in razprava o dobrinah, ki jih imamo v upravljanju.

Popoldne smo posvetili razgovoru o prihodnosti naših postojank v ZDA in v Avstraliji, kjer bratje delujemo med izseljenskimi Slovenci.

4. dan provincialnega kapitlja 2022:

Izvoljeno novo vodstvo province

31. marca 2022

V dopoldnevu četrtega dne provincialnega kapitlja na Viču v Ljubljani je bilo izvoljeno novo vodstvo province.

Najprej je bil ponovno izvoljen provincialni minister **p. Marjan Čuden**. Sledile so volitve vikarja province, izvoljen pa je bil **p. Miran Špelič**.

Nadaljevali smo z volitvami novih definitorjev (t.j. svetovalcev), za katere smo izvolili naslednje brate:

- p. Bernard Goličnik
- p. Niko Žvokelj
- p. Christian Gostečnik
- p. Pavle Jakop
- p. Tadej Strehovec

Novo vodstvo priporočamo v molitev in želimo veliko božjega blagoslova!

5. dan provincialnega kapitlja 2022: Sklep

1. aprila 2022

Peti dan skupnega razglabljanja in premišljevanja o našem frančiškanskem načinu življenja in delovanja v Sloveniji (in po svetu), smo sklenili kapiteljsko dogajanje s sv. mašo, ki jo je daroval ljubljanski nadškof metropolit p. Stane Zore.

Št. 05/22
Ljubljana, 18. januar 2022

Zapisnik 19. redne seje provincialnega defnitorija

Devetnajsta redna seja provincialnega defnitorija je v torek, 18. januarja 2022, potekala preko spleta. Seje so se udeležili: p. Marjan Čuden, provincialni minister, p. dr. Robert Bahčič, vikar province; defnitorji: p. Bernard Goličnik, p. Pavle Jakop, p. Pepi Lebreht, p. Ambrož Mušič, p. Niko Žvokelj ter tajnik province p. Tadej Strehovec. Seja se je začela ob 9.30 uri z molitvijo, ki jo je pripravil p. Niko.

1. Sprejem zapisnika 18. redne seje provincialnega defnitorija

Provincialno vodstvo je potrdilo zapisnik 18. redne seje defnitorija.

2. Prošnja p. Petra Lavriha za romanje v Dubaj

Provincialno vodstvo je dovolilo p. Petru Lavrihu, da se v okviru agencije Trud udeleži romanja na Expo v Dubaj od 28. 1. do 2. 2. 2022.

3. Prošnja p. Benedikta Embersiča za romanje v Sveto deželo

Provincialno vodstvo je dovolilo p. Benediktu Embersiču obisk Svete dežele od 21. do 28. februarja 2022.

4. Koledar province 2021/22

16. februar 2022: Srečanje vseh članov provincialnega kapitlja 2022 na Viču z generalnim vizitatorjem in generalnim defnitorjem.

27. do 31. marca 2022: Provincialni kapitelj na Viču.

18. maj 2022: Dan province

Naslednja redna seja defnitorija bo v torek 15. februarja 2022. Provincialno vodstvo je defnitorialno sejo zaključilo ob 11.30 uri s skupno molitvijo.

p. Tadej Strehovec
Tajnik province

T. Tadej Strehovec

Št. 12/22
Ljubljana, 15. februar 2022

Zapisnik 20. redne seje provincialnega defnitorija

Dvajseta redna seja provincialnega defnitorija je bila v torek, 15. februarja 2022, v samostanu sv. Antona v Ljubljani na Viču. Seje so se udeležili: p. Marjan Čuden, provincialni minister, p. dr. Robert Bahčič, vikar province; defnitorji: p. Bernard Goličnik, p. Pavle Jakop, p. Pepi Lebreht, p. Ambrož Mušič, p. Niko Žvokelj ter tajnik province p. Tadej Strehovec. Seja sta se udeležila br. Konrad Cholewa, generalni defnitor, in generalni vizitator br. Darko Tepert. Seja se je začela ob 9.30 uri z molitvijo, ki jo je pripravil p. Bernard.

1. Sprejem zapisnika 19. redne seje provincialnega defnitorija

Provincialno vodstvo je potrdilo zapisnik 19. redne seje defnitorija.

2. Preliminarna seja provincialnega kapitlja

Provincialno vodstvo je potrdilo predlog *Pravilnika provincialnega kapitlja 2022* ter dnevni red *Provincialnega kapitlja 2022*. Provincialno vodstvo je potrdilo naslednje službe na *Provincialnem kapitlju 2022*:

Pomočnik tajnika: br. Jan Dominik Bogataj.

Moderatorja bogoslužja: p. Ambrož Mušič in p. Pepi Lebreht.

Pregledovalci dokumentov in poslušalci zadev: p. Miran Špelič, p. David Šrumpf in p. Tomaž Hočevar.

Komisija za dopolnitev *Posebnih statuten province*: p. Viktor Papež in p. Miran Špelič.

Komisija za oblikovanje sklepov in pobud: p. Christian Gostečnik, p. Tadej Strehovec in p. Bernard Goličnik.

Komisija za pripravo sklepnega dokumenta: p. Edvard Kovač in p. Pavle Jakop.

3. Koledar province 2022

16. februar 2022: Srečanje vseh članov provincialnega kapitlja 2022 na Viču z generalnim vizitatorjem in generalnim defnitorjem.

27. do 31. marca 2022: Provincialni kapitelj na Viču.

18. maj 2022: Dan province.

Provincialno vodstvo je defnitorialno sejo zaključilo ob 12. uri s skupno molitvijo ter kosilom.

p. Tadej Strehovec
Tajnik province

T. Tadej Strehovec

28. januarja 2022

ZAPISNIK SEJE JKPM OFM

Prva seja Južnoslovanske konference provincialov Reda manjših bratov v letu 2022, je potekala v petek, 28. januarja v samostanu Hercegovačkih frančiškanov v Zagrebu (Dubrava).

Seja se je začela ob 14.30. uri z molitvijo, ki jo je vodil predsednik Konference p. Miljenko Šteko. Najprej je pozdravil vse prisotne brate, nato pa so člani Konference soglasno sprejeli dnevni red.

Predsednik Konference p. Miljenko Šteko se je potem na kratko ozrl nazaj na obisk generalnega ministra p. Massima Fusarelli-ja konec decembra 2021. Spomnil je, da se je general srečal z brati v mnogih postojankah naših provinc. Tako je bil prvi dan zvečer, tj. 28. decembra 2022, na večerji in bratskemu druženju v samostanu *Gospe od Zdravlja* v Splitu. Drugi dan je bil na seji JKPM OFM ki je potekala v samostanu *o. fra Ante Antića* v Splitu na Trsteniku, po kateri je sledila zakuska v Samostanu sv. Antona Padovanskega v Splitu (Poljud). Nato se je odpravil v Međugorje kjer je ob novem letu pred veliko množico vernikov maševal, kar je na patra generala pustilo močan vtis. O tem mašnem slavlju v Međugorju je general poročal tudi papežu Frančišku s katerim se je srečal 7. januarja 2022.

Nato se je prebral zapisnik prejšnje seje, ki je enoglasno sprejet. Potem je tajnik in ekonom Konference p. Robert Bahčić predstavil ekonomsko poročilo, ki je bilo enoglasno sprejeto.

Predsedniki delovnih teles, ki delujejo pri Konferenci, so nato predstavili še svoja poročila. Prvi je poročal predsednik Komisije za duhovne poklice, Framo in OFS, p. Andrija Bilokapić. V svojem poročilu je omenil, da zaradi pandemije koronavirusa nekatere ustaljene aktivnosti niso potekale, na primer dan odprtih vrat semenišč in klerikatov, kakor tudi letna provincijska srečanja ministrantov. So pa vendarle potekala občasna srečanja z mladimi na župnijah, na katerih so sodelovali bogoslovci, ki so pričevali o svojem duhovnem poklicu. P. Andrija je v svojem poročilu omenil podatek, da v Hercegovini vzgojitelji mladih s postulanti in novinci redno obiskujejo župnije in spodbujajo odkrivanje in rast duhovnih poklicev. Razen tega, med brati obstaja t. i. »molitvena veriga«. Poteka tako, da vsak brat dobi svoj dan v mesecu, ko moli in se posti za poklice. V Hrvaški frančiškanski provinci sv. Cirila in Metoda je v to verigo vključenih petdeset bratov. Prav tako je omenjena provinca v Jastrebarskem ustanovila Center za pastoralno poklicev, v katerem animator za delo z mladimi sprejema mlade ter organizira večdnevne duhovne vaje, srečanja in posvetovanja. V Frančiškanski provinci Presvetega Odrašenika (Split) je potekalo več srečanj in predavanj prek platforme Zoom, pripravljala pa se tudi promocijski dokumentarni film za spodbujanje duhovnih poklicev. V vseh provincah je poudarjena potreba po

delu z ministranti, mladimi, s FRAM-o in družinami v OFS, kot tudi po delu z mladimi v šolah.

Poročilo Komisije za misijone in evangelizacijo je predstavil predsednik p. Jozo Marinčić, ki je izpostavil, da se člani Komisije strinjajo med seboj, ko jasno poudarjajo, da so frančiškanski ljudski misijoni oblika delovanja, ki je lastna nam frančiškanom, in je zato potrebno nadaljevati s promocijo frančiškanskih ljudskih misijonov v naših provincah, ker se preko njih lahko promovirajo tudi duhovni poklici. Nadalje je mnenje članov te Komisije, da bi bilo dobro, ko bi vsaka Provinca imela svoj duhovni center v katerem bi vernikom ponujali duhovne vsebine. Poleg tega so nedvomno pomembna tudi naša (romarska) svetišča, ki so privilegirana mesta v katerih se vernikom nudijo dodatne duhovne vsebine v službi nove evangelizacije. Tajnik Komisije za misijone in evangelizacijo pri naši konferenci p. Damir Pavić, je obvestil člane Komisije, da je na Malti leta 2019 potekalo srečanje provincijskih vodij Svetov za misijone in evangelizacijo ter Svetov za pravičnost in mir. Na srečanju je bilo govora o problematiki migrantov, s katero se sooča cela Evropa. Vodstvo reda je na iniciativo nekaj italijanskih frančiškanov podprlo idejo o ustanavljanju Frančiškanske mediteranske mreže, tako da bi se povezali vsi bratje, ki delajo z migranti. Tako bodo mogli izmenjati pomembne informacije in lastne izkušnje. Poročal je tudi o tem, da bo srečanje tajnikov Komisij za misijone in evangelizacijo potekalo v Rimu od 22. do 25. marca 2022.

Tretji je poročal predsednik Komisije za pravičnost, mir in stvarstvo p. Milan Krišto, ki je člane Konference obvestil, da je 1. avgusta 2021 izročil dekrete bratom, ki so živeli v Hiši molitve v Pazinu. V dekretih jim je sporočeno dejstvo o prenehanju delovanja Hiše molitve JKPMOFM, o prenehanju služb v njej ter o prenehanju pogodbe o dodelitvi same hiše. S tem se je končalo poslanstvo bratstva v omenjeni hiši in tako tudi ta projekt naše Konference. V drugem delu svojega poročila je p. Milan govoril o sodelovanju Frančiškanskega inštituta za kulturo miru, ki deluje pri Svetu frančiškanskih skupnosti na Hrvaškem ter v Bosni in Hercegovini, z našo konferenco. Glede na to, da je voditelj Inštituta vedno nekdo od članov naših provinc, bo treba presoditi v kolikšni meri konferenca lahko sodeluje pri projektih inštituta. Ne smemo pozabiti dejstva, da je bilo delovanje inštituta predstavljeni pred generalno kurijo kot nam lastno poslanstvo in da je to bilo dobro sprejeto. Z obzirom na okrožnico »Laudato si«, je p. Milan mnenja, da lahko preko Komisije za pravičnost, mir in vse stvarstvo načrtujemo nekatere projekte na nivoju naših provinc.

Četrto poročilo je predstavil predsednik Komisije za formacijo in študij p. Marko Mrše, ki je spomnil člane konference, da je *Ratio formationis* že natisnjen in da je vsaki provinci poslano dogovorjeno število izvodov. Termin javne predstavitve tega dokumenta je bil načrtovan, toda zaradi pandemije koronavirusa to ni bilo mogoče. Druga tema o kateri je p. Marko govoril je tekst *Ratio studiorum* ki se nanaša na celo Konferenco. Izpostavil je, da je uredil in pripravil splošni tekst ki se lahko prilagodi tudi za našo konferenco.

Del teksta, ki se nanaša na posamezne province pa še ni končan. Zato je p. Marko predlagal, kar so podprli tudi ostali člani konference, da se cel tekst *Ratio formationis* (ali studiorum) pošlje provincijskim tajnikom za formacijo in študije, da dajo predlog teksta, ki bi se, po vzoru na tekst, ki ga je p. Mile Babić napisal za Provincio Bosno Srebreno, nanašal na ostale posamezne province.

Po poročilih je v skladu s sprejetim dnevnim redom sledil izbor novega predsednika JKPMOFM. Soglasno je bil izbran p. Marko Mrše. O izboru podpredsednika in imenovanju ostalih služb v konferenci pa se bo odločalo na njeni naslednji seji.

Naslednja točka dnevnega reda je bila vezana za temo sinodalnega procesa, oziroma na pismo generalnega ministra in njegovega definitorija iz 23. decembra 2021, ki se nanaša na sinodalni proces, in sicer

predvsem kot priprava za *Kapitelj na rogoznicah*, ki bo potekal leta 2025, in na katerega bodo povabljene tudi sestre redovnice, kakor tudi verniki laiki.

Tri pomembne teme, ki jih generalni minister daje v premislek so sledeče:

- *karizma*: od Gospodovega Duha prejet dar;
- *bratstvo in majhnost*: naš način življenja;
- *pričevanje in misijoni*: dar, ki ga želimo podariti svetu.

Predlagane teme nas usmerjajo k dodatnim vprašanjem, na katera se tudi iščejo odgovori. Tako v nadaljevanju pisma generalni minister zastavlja nekaj vprašanj: 1) ali so izbrane teme pravilno prepoznani in ali so dovolj jasne za prihajajoče delo, za različna razmišljanja, ter ali obstajajo tudi drugi predlogi?; 2) Katere predloge in sugestije ponuditi za sinodalni proces, ki bo potekal v vsaki entiteti našega reda od jeseni 2022 do 2024?; 3) Kako povezati ta sinodalni proces z drugimi pobudami, a upoštevajoč odločbe generalnega kapitlja, z vključitvijo entitet našega reda? Govor je namreč o nekaterih sklepih kapitlja, kot so na primer sklep o organizaciji kongresa bratov laikov na nivoju konferenc in na mednarodnem nivoju; izdelava *Ratio evangelizationis* na nivoju posameznih entitet; kongresi za provinciale in provincijske ekonomije v različnih konferencah, pa tudi na temo bratske ekonomije; 4) Kako na nivoju entitet, kot tudi na splošnem nivoju vzpostaviti sinodalni proces z verniki laiki in laikinjami, redovnicami in redovniki, s katerimi smo, kljub različnim imen, skupaj podedovali karizmo, kot tudi z osebami, ki so na robovih Cerkve? 5) Kako vključiti mlade v naš sinodalni proces?

V zgoraj omenjenem dopisu general reda p. Massimo Fusarelli vabi vse skupnosti reda, da do 3. aprila 2022 podajo svoje mnenje o predlaganih smernicah. Ko se bodo na podlagi prejetega gradiva zbrala mnenja in mišljenja, bo maja 2022 objavljen dokument v katerem bo vodstvo reda predstavilo tisto, kar so slišali in prepoznali kot nagovor Svetega Duha.

Svoje odgovore in svoja razmišljanja na zgoraj omenjena vprašanja bodo provinciali posredovali predsedniku konference p. Marku Mrši do 28. februarja 2022.

Člani Konference so se seznanili z informacijo, da je p. Ratko Radišić imenovan za asistenta Federacije »Brezmadežno spočetje« samostanov klaris na Hrvaškem in v Bosni in Hercegovini.

Na koncu je p. Milan Krišto predlagal, da se na mesto p. Franje Vuka, p. Ivica Janjića imenuje na te službe: nacionalni duhovni asistent OFS-a, nacionalni duhovni asistent Frame, področni duhovni asistent zagrebškega področnega bratstva OFS-a, področni duhovni asistent zagrebškega področnega bratstva Frame. Predlog je bil soglasno sprejet.

Naslednja seja JKPM OFM bo potekala v Frančiškanskemu samostanu o. fra Ante Antića v Splitu (Trstenik) v sredo, 25. maja 2022.

Za provincijska glasila pripravil:

p. Marko Mrše
predsednik JKPMOOFM

OBISK POSTULANTOV IZ SLOVENIJE

Ob četrta, 24. do nedelje 27. februarja sta noviciatsko skupnost na Trsatu obiskala postulanta Slovenske province svetega križa Andraž Gorenc in Filip Mlinar. Namen obiska je bil pobližje spoznati noviciatsko življenje na Trsatu, priti v stik s hrvaškim jezikom in spoznati postulanta Hrvaške province sv. Cirila in Metoda Ivana Fičkovića, ki se je nedavno iz samostana v Samoborju preselil na Trsat. Ker Andraž in Filip, za razliko od hrvaških postulantov, v času postulaturne že obiskujeta prvi letnik teološkega študija na Teološki fakulteti ljubljanske univerze, je bilo tudi zaradi študijskih in izpitnih obveznosti termin obiska nekoliko težje uskladiti, a na koncu smo uspešno našli čas za štiri lepe skupne dneve.

Na Reko sta prispela v četrtek popoldne in ko sta se namestila v sveže prebarvane sobe (naš letošnji projekt), smo se na kratko skupaj podružili, nato pa odpravili k sveti maši in redni četrtkovi adoraciji v baziliko Trsatske Matere Božje. Po maši je sledila večerja skupaj z vso samostansko družino, nato pa smo se zbrali v noviciatski rekreaciji. Veselo druženje je nekoliko zasenčil začetek vojne v Ukrajini, zato smo si skupaj ogledali tudi dnevne novice. V petek dopoldne se je trojica postulantov po znamenitih trsatskih stopnicah skupaj spustila v mesto, kjer jim je domači Ivan razkazal središče Reke in njene glavne znamenitosti, predvsem množico prelepih cerkva, ki pričajo o bogati verski in redovniški zgodovini tega

mesta. Po kosilu so imeli postulantje skupen pouk z magistrom, p. Ivanom Mikleničem, ki jim je predstavil namen začetne formacije in duhovne kot tudi praktične aspekte življenja v postulatori in noviciatu. Po maši, večerji in sklepnicah smo se ponovno zbrali v rekreaciji in tako skupaj zaključili dan. Sobotno dopoldne je bilo še enkrat namenjeno pouku, popoldne pa smo se novinci in postulatnje skupaj z magistrom odpravili v Opatijo. Sprehodili smo se po obmorski promenadi, si ogledali tamkajšnjo župnijsko cerkev sv. Jakoba in znamenite točke riviere, izlet pa zaključili v Kraševi slaščičarni. Zvečer smo si v rekreaciji skupaj ogledali film.

V nedeljo dopoldne so vsi trije postulantje sodelovali pri nedeljski maši ob 9. uri, ki jo je daroval provincial domače, zagrebške province p. Milan Krišto. Po nedeljskem kosilu je sledilo nekoliko odmora, nakar smo si ogledali samostansko zakladnico in knjižnico, ki skriva mnoge zaklade tudi iz slovenskega govornega področja, med njimi denimo zelo lepo ohranjeno Dalmatinsko biblijo in vse originalne zvezke *Sacrum promptuarium* Janeza Svetokriškega. Čas je hitro minil in malo pred četrto uro smo si pred samostanom vzajemno zaželeli miru in vztrajnosti v upanju na čimprejšnje snidenje.

Zgodovina in bogastvo trsatkega samostana in svetišča, ki je močno povezana tudi s slovenskimi kraji in zgodovino naše province, saj je bil tukaj pred razdelitvijo province na slovenski in hrvaški del, nekaj časa provincialat, nato pa dolga stoletja noviciat, je Filipa

in Andraža precej navdušila. Kriza duhovnih poklicev, ki je v južnoslovanski konferenci še najhuje prizadela našo provinco, se tako kaže tudi kot priložnost za več bratskega sodelovanja – v hvaležnosti za gostoljubje hrvaškim bratom vsi skupaj torej upamo, da se bosta to jesen tudi Andraž in Filip, skupaj z Ivanom in Anđelom, pridružila nepregledni množici mladih frančiškanov iz hrvaškega in slovenskega narodnega področja, ki so stoletja tu pred ikono Matere milosti izrekli svoj »adsum« in prejeli obleko preizkušnje.

br. Domen Iljaš

NOVICE IZ NOVEGA MESTA

Po številnih prenovah našega mesta, ki še trajajo, se je pričela tudi pri nas prenova samostana. Čeprav bi dela minulih dveh mesecev mogli imenovati še pripravljajna, vendar so ta dela še kako vidna. Zakaj? Zato ker je prišel restavrator, ki mora narediti konzervatorski načrt. To je Andrej Šabelj, doma iz Bizeljskega, po rodu Mariborčan; glede strokovnosti vrhunski strokovnjak, a prav zaradi vrhunskosti povzroča veliko sivih las, saj želi marsikateri del samostana urediti zgodovinsko in ne funkcionalno, kar smo si mi bratje zamislili in predlagali arhitektinji. Pričel je z delom v stari obednici, nadaljeval v »Vatikanu« in prvem nadstropju, kjer so najstarejši deli samostana. Potreboval je pomoč farana Rafkota, ki je svoje delo izvrstno opravil. Ob tem delu se dviguje veliko prahu in vedno več raznih lukenj je po zidovih. Ko bo vse to končal, mora narediti načrt in dati smernice. Vsa zadeva ni poceni, saj bo stala skoraj 20.000 € in ob tem bo verjetno prišlo tudi do spremembe načrtov. Tako bo minilo še nekaj mesecev, predej dobimo gradbeno dovoljenje in bodo lahko prišli delavci, da uredijo prvo

fazo obnove, ki predvideva ureditev sob za patre na vzhodnem delu samostana.

Druga obnova je duhovna, ki se pričinja po dvoletnem »premoru« ali zatišju zaradi pustošenja korona virusa. Letos bratje v kloštru, skupaj z brati in sestrami kloštrskega občestva obhajamo 550 let od pozidave samostana in cerkve. Načrtujemo kar nekaj dogodkov. Prvi, uvodni, je bil v soboto, 8. januarja, ko je naš Frančiškanski župnijski pevski zbor imel božični koncert in med božičnimi pesmimi, pol jih je bilo frančiškanskih avtorjev, je bil vezni tekst z zgodovinskimi dejstvi o nastanku našega kloštra. V februarju smo bili veseli, da smo lahko izpeljali našo tradicionalno Lurško devetdnevno, ki je bila letos pod naslovom 550 let s sv. Frančiškom. Program je razviden iz plakata. Gostje so nas vsak večer lepo nagovorili; zadnji dan in na sam praznik, 11.2. pa je zmotila korona, ki je preprečila gostoma, da bi prišla v živo; prvi je poslal zvočni posnetek, zadnjega pa je zamenjal kar župnik. Po zadnjem pomladanskem štetju se 6. nedeljskih svetih maš udeležuje nekje 650 vernikov, med tednom pa jih pride k sv. maši zjutraj okrog 20 oseb in zvečer okrog

40. V postu in tudi zaradi vojnih razmer v Ukrajini, smo pomnožili molitev; ko ne molimo križnega pota (3 krat na teden!), molimo rožni venec pred Najsvetejšim. Na zadnji seji župnijskega pastoralnega sveta pa smo sklenili, da bomo imeli tudi nočno česčenje Najsvetejšega iz prvega petka na prvo soboto. Po dvoletnem premoru je bila skupina birmancev na duhovnih vajah na Sveti Gori (vseh je letos »samo« 29) in skupina prvoobhajancev na Brezjah, kjer so opravili prvo sveto spoved (letos jih je »samo« 25). Zakaj dvakrat samo? Zato, ker so bile skupine pred 15. leti še neke po 60 otrok. Še dve stvari sta se zgodili v minulih mesecih; kar 11 mlajših oseb, predvsem iz zakonskih skupin, se je odločilo, da vstopi v noviciat Frančiškovega svetnega reda in manjša skupina se mesečno udeležuje katehez za odrasle. Obe skupini vodi p. Tomaž. Tudi 4 zakonske skupine se trudijo delovati v okviru danih možnosti; ena je imela zadnje srečanje tako, da so bili 4 pari v živo in 2 na zum povezavi, tako smo bili prisotni vsi. Podobno smo že imeli skupino za moške, ki se je udeležuje tudi do 10 moških, ki že 5. leto enkrat na mesec radi pridejo na srečanje. Verniki iz naših podružnic so veseli in hvaležni, da morejo imeti redna mesečna bogoslužja; na Velikem Slatniku še naprej poteka obnova; na obnovo zunanjsčine pa se po 30. letih od zadnje, pripravlja tudi Smolenja vas. Kljub težkim časom, župnija živi in se vedno znova prilagaja razmeram.

Bratje v klostru v Novem mestu z upanjem in vero zremo v prihodnost. Spet smo zdravi, ni pa v zadnjih mesih vedno bilo tako. Zato preberite še pričevanje najstarejšega brata, ki se je znašel v bolnici. Veseli smo vsakega, ki pride na obisk.

p. Krizostom

Lurška devetdnevica 2022

550 let s sv. Frančiškom

Ob 17.00 - molitev serafinskega rožnega venca v Lurški kapeli
Ob 18.00 - sveta maša v cerkvi

Pri sv. mašah 2. 2. in 11. 2. bo prepeval Frančiškanski župnijski pevski zbor sv. Lenart, pri vseh svetih mašah pa bo igrala organistka mag. Snežka Podpečan.

PROGRAM:

1. dan: **sreda, 2. februar:**
p. Janez PAPA, Frančišek v stvarstvu vidi Boga
2. dan: **četrtek, 3. februar:**
p. Marjan ČUDEN, Frančiškovo srce - polno veselja
3. dan: **petek, 4. februar:**
p. Andraž ARKO, Frančišek - mož dobrote in razdajanja
4. dan: **sobota, 5. februar:**
p. Miran ŠPELIČ, Frančišek se zaljubi in poroči z uboštvom
5. dan: **nedelja, 6. februar:**
p. Peter LAVRIH, Frančišek z brati in sestrami spreminja svet
6. dan: **ponedeljek, 7. februar:**
p. Ambrož MUŠIČ, Frančišek postane molitev
7. dan: **torek, 8. februar:**
p. Niko ŽVOKELJ, Frančišek, pogumen mož, ki plava proti toku
8. dan: **sreda, 9. februar:**
s. Rebeka KENDA ŠŠSVF, Frančiškova preprostost - bodi to, kar si
9. dan: **četrtek, 10. februar:**
p. Marjan ČUK, Frančišek je našel zaklad

petek, 11. februar - praznik Lurške Matere Božje:
SV. FRANČIŠEK GOVORI MLADIM; sveta maša ob 18h vodi p. Maksimilijan FILE, stiški opat

Pričevanje ob svetovnem dnevu bolnikov:
Brezno – blodnje – molitev

GREM SKOZI NOČI ...

Prva noč: Nekje v temini, ne vem, kdaj. Iznenada močna bolečina pod prsnico, vse hujša, vznemirljiva, žgoča kot žerjavica. Srce je bilo silovito, podivjalo je, nikakor se ni moglo umiriti ... Spreletelo me je: Je to infarkt? Bom preživel? In še: naj pokličem brata, urgenco? Ne. Obležim in se prepuščam: »Gospod, ti veš, ti vse veš. Usmili se me!« Molim.

Druga noč: Dopoldne že klic moji zdravnici. Popoldne pregled, laboratorij. Ugotovitev in odločitev: Takoj na urgenco! Izprosim še darovanje sv. maše v bolnišnični kapeli.

Na urgenci temeljite preiskave, z vso skrbnostjo in dobrotljivostjo. Delni infarkt. Napovedana je koronografija. Prenočim na intenzivi, spanca ni. Tam so ljubezni zdravniki in požrtvovalne sestre. Občudujem predano služenje osebja, tokrat z druge strani! Kličem Božjo milost nanje, na sobolnike, prosim zase ...

Jutro, nov dan: koronografija, vrnitev na intenzivo, dokler se ne sprost postelja na srčnem oddelku.

Tretja noč: Popoldne me prepeljejo na kardiološki oddenek, v sobo, kjer so nameščeni aparati za potrebne meritve. Brat gvardijan mi prinese sv. obhajilo – blagodejni trenutki!

Približuje se večer, in noč. Otopel od neprespanih minulih dveh noči poskušam moliti in ne gre. V glavo, v celotno telo bijejo zvoki aparatur in bleščeče barve svetil na njih me žgejo v oči, tudi če jih zaprem ... Meni tako ljuba pogovorna molitev z Bogom se razblinja, še več: vse bolj čutim, da se celo sprevača v blodnjo. Loteva se me strah, grozljiv strah: Kaj je z menoj? Mar tonem v blodnjak teme? Kje je moja vera? Se je zadušila v tej čudni mrakobi, v breznu te noči? Vame boljšijo čudne podobe: tuje, spakedrane, posmehljive, grozeče ... Vame trešči vprašanje:

naj pokličem nočno sestro in jo prosim za uspavalo, da bi vsaj malo zaspal (na steni je ura: kaže drugo, pol tretjo)? Ne, ne morem, nočem vznemirjati.

Izenada me zajame navdih: »Môli z obrazci, môli iz otroštva!« Začnem: počasi križ in Sveti angel in O, Gospa moja, in še ... Ponavljam, ponavljam ... Uspem moliti tudi desetko rožnega venca, dolgo sem jo molil, tja v jutro ...

Milost! Skozi molitev iz otroštva in z obrazci se je bolščava podob iz brezna in blodnjaka izgubljala, znašel sem se v objemu miru. Samo milost!

V drami te noči sem znova spoznal, ne, izkusil sem, kako dragocena je molitev obrazcev, izkušnja od danaj – da je trdnost, ki se ne zruši ... Hvala ti, Gospod!

Učim se moliti, še se učim. Gospod me uči!

p. Marko Novak
Prispevek je bil objavljen
v Magnificatu (2/2022).

NOVICE Z VIČA

Sproščanje ukrepov za zajezev in obvladovanje epidemije covid-19 je viško bratstvo sprejelo z navdušenjem. Na polno smo nadaljevali s pastoralno v živo, sinodalno potjo v župniji in romanji Komisariata za Sveto deželo. Verniki so začeli polniti cerkev ob nedeljah in Antonovih torkih. Letos smo prvič, odkar je ustanovljena župnija Vič, začeli obhajanje 13 Antonovih torkov pred praznovanjem godu sv. Antona Padovanskega, po vzoru iz Padove. Prav tako smo prvič v zgodovini župnije opravljali devetdnevno k sv. Jožefu, molili za naše družine, še posebej pa za mlade, da bi si izbrali pravo pot v življenju.

Po novem letu smo pod geslom GREMO NA POT v župniji začeli s sinodalno potjo, ki poteka od januarja do junija 2022, do župnijskega žegnanja. Odziv vernikov je zelo dober. Vse skupine, ki delujejo v župniji, se pogovarjajo o tem, kakšna je naša Cerkev, in iščejo izzive za prihodnost. Vsi verniki pa so povabljeni, da izpolnijo sinodalno anketo. Rezultati ankete nam bodo pomagali pri načrtovanju nadaljnjih pastoralnih dejavnosti.

Samostanska družina je končala projekt popravila centralnega ogrevanja. Na novo smo uredili vrt in postavili tri tople visoke grede. Prvi dan provincialnega kapitlja, ki smo ga gostili od 28. 3. do 1. 4. 2022, nas je obiskal generalni minister p. Massimo Fusarelli, pa smo ga ob tem še prosili, da je blagoslovil obnovitvena

dela ter toplotno črpalko, sončno elektrarno in čebelnjak, ki smo jih postavili nedavno.

Skupaj z mladimi smo 16. marca 2022 praznovali trejo obletnico Mladinskega centra. Ob obletnici smo dobili veliki šah in nekaj drugih iger, ki jih bodo uporabljali otroci predvsem v času, ko čakajo na verouk. Obletnica je bila tudi priložnost, da smo okrepili sodelovanje z Osnovno šolo in Gimnazijo Vič ter z Mladinskim domom Malči Beličeve, ki se ukvarja vzgojno-izobraževalno dejavnostjo z otroki s čustvenimi in vedenjskimi težavami in ga je leta 1929 ustanovila Vincencijeva konferenca sv. Antona Padovanskega na Viču.

Poleg vseh projektov so naša prizadevanja usmerjena tudi k delu za nove duhovne poklice. Vsak od bratov si za to prizadeva po svojih močeh in vsak dan dodaja kamenček v mozaik pastore za duhovne poklice. Redno obhajamo sveto mašo ob prvih četrtek, pri brevirju dodajamo prošnje in smo prisotni pri delu z ministranti, saj smo prepričani, da zlasti iz teh vrst lahko vzklije še kakšen poklic za našo provinco.

Vsak dan pa GREMO NA POT k Jezusu v molitvi brevirja, premišljevanju Božje besede in obhajanju svetih maš. Skupaj z njim smo močnejši, kot manjši in kot bratje med seboj, v župniji in povsod, kjer delujemo.

P. Boštjan

PLEČNIKOVE JASLICE NA SVETOVNI RAZSTAVI EXPO V DUBAJU

Malo je znano, da je arhitekt Jože Plečnik oblikoval vrsto drobnih predmetov, z enako zavzetostjo, kot velike arhitekturne stvaritve. Ponosni smo, da smo del teh predmetov lahko predstavili na EXPO2020 v Dubaju.

Svečniki, šatulje, škatlice, zrcala, okvirji, pepelniki, vaze, držala za pirhe, jaslce in še neštete drobne ljubeznive drobnarije – vsak njegov izdelek, naj bo iz kovine, kamna ali lesa, je variacija ene ali več umetnostnih tem, ki so ga v monumentalnem merilu zaposlovale v stavbarstvu. Vsi ti izdelki do zadnjega odsevajo duhovno iskrivost umetnika, prepričanega v univerzalno poslanstvo svojega poklica. Mojster Plečnik je narisal vrsto načrtov, ki vsi kažejo arhitektovo genialnost tudi v miniaturah. Med vsemi temi pa zavzemajo posebno mesto simbolične jaslce in stilizirana božična drevesa.

V sodelovanju z Javno agencijo SPIRIT Slovenija smo na slovenskem paviljonu svetovne razstave EXPO2020 v Dubaju predstavili Plečnikove jaslce, ki sodijo v vrh slovenske umetnosti jaslic ter so avtorsko izvirne in likovno prepričljive upodobitve božičnih dogodkov. Obiskovalcem jih je predstavila vodja Muzeja jaslic Brezje, dr. Andreja Eržen Firšt, ki je pred-

stavila tudi slovensko božično tradicijo, naše navade in običaje ob prazniku, ki ga praznujemo 25. decembra. Dogodek sta spremljala tudi rektor brezjanskega svetišča, dr. p. Robert Bahčič ter p. Tadej Inglič, vikar frančiškanskega samostana Brezje. Odziv obiskovalcev je bil neverjeten, v arabskem svetu so Plečnikove umetnine naletele na zelo pozitiven sprejem. Jaslice, kot pravi papež Frančišek, so čudovito znamenje Božje ljubezni, ki jih ljudje odprtega srca sprejmejo z veseljem in občudovanjem. Mir, ljubezen, spoštovanje, razumevanje, so vrednote, za katere si prizadevamo vsi, ne glede na našo veroizpoved.

Jaslce bodo na slovenskem paviljonu ostale do praznika Svetih treh kraljev. Hvala Javni agenciji SPIRIT, da je Plečnikovim umetninam omogočila dostojno predstavitev na svetovni razstavi EXPO2020 v Dubaju.

Pripravila:
AEF Marija.si

V KNJIŽNICI FRANČIŠKANSKEGA SAMOSTANA NAD NOVO GORICO ODKRILI INKUNABULO IZ LETA 1496

V knjižnici frančiškanskega samostana na Kostanjevici nad Novo Gorico so odkrili dragoceno inkunabulo oziroma prvotisk iz leta 1496. Gre za knjigo pridig avtorja Vincencija Ferrera, ki je bila najverjetneje natisnjena v Benetkah.

Prvo polovico knjige je sicer še mogoče listati, druga polovica pa je pretirano uničena, zato jo želijo v samostanu restavrirati. Foto: Samostan Kostanjevica

Prepoznavna močno poškodovane knjige je bila izjemno zahtevna, saj je ta brez platnic, brez naslovne in zadnje strani, pa tudi brez hrbtišča in šivov, je povedala **Mirjam Breclj**, vodja Škrabčeve knjižnice, kjer so odkrili to dragocenost.

Avtor te dragocene knjige pridig je slavní domnikanski pridigar Vincencij Ferrer (1350-1419). Foto: Wikipedia

Razvozlana skrivnost knjige v črni škatli

Potem ko jim v letih poizvedovanj ni uspelo odkriti, za katero delo gre, je skrivnost knjige v črni škatli pomagal razvozlati upokojeni direktor državne knjižnice v sosednji Gorici **Marco Menata**.

Knjiga je bila „prepoznana kot inkunabula. Vincent Ferrer Santo: Sermones. Venezia, de Soardi, 1496. (...) Inkunabula je očitno bila v Benetkah natisnjena 77 let po njegovi smrti. V Škrabčevi knjižnici sicer že hranijo tri inkunabule tega avtorja, tudi založnik in tiskar je isti,“ je pojasnila vodja knjižnice.

V Škrabčevi knjižnici na Kostanjevici sicer hranijo okoli 11.500 knjig. Od tega je skupaj z zadnjo odkrito 32 inkunabul. To so knjige, posamezne strani ali slike, natisnjene v Evropi v obdobju med dokončanjem Gutenbergove Biblije leta 1454 in 31. decembrom 1500. 30 inkunabul je v kar dobrem stanju, dve med njimi sta restavrirani, tri pa so potrebne zahtevne obnove. Najstarejša inkunabula, ki jo hranijo, je bila natisnjena leta 1476.

Italijanski popis inkunabul v manj znanih knjižnicah

Lani avgusta je Menata v Škrabčevi knjižnici poizvedoval po inkunabulah in tako se je začela razpletati skrivnost takrat še neprepoznane knjige pridig. V knjižnici se je tudi osebno oglasil in pojasnil, da v Italiji že nekaj let poteka projekt popisovanja inkunabul v manj znanih knjižnicah.

Spletna stran MMC (RTVSLO, 7. 4. 2022)
Močno poškodovana druga polovica inkunabule.
Foto: Samostan Kostanjevica

Projekt se je začel na Siciliji, vodi pa ga strokovnjak za rokopise in zgodnje tiske **Marco Palma** iz Rima ob pomoči **Anne Scala** s Sicilije. Knjižnica frančiškanskega samostana na Kostanjevici je po pogovorih privolila v strokovni popis svojih inkunabul.

Inkunabula končno identificirana v preteklem mesecu

„Tak popis predstavlja še eno varovalko, s tem ko je inkunabula prepoznana in zapisana v register. Menata je tako k nam prihajal vso lansko jesen in vsako inkunabulo natančno in strokovno popisal,“ je povedala vodja Škrabčeve knjižnice, ki je Menati pokazala tudi neidentificirano knjigo iz črne škatle v knjižničnem trezorju. Ta je fotografije knjige nato posredoval omenjenima strokovnjakoma, Anna Scala pa je konec preteklega meseca tukajšnjim knjižničarjem sporočila, da jim je delo uspelo identificirati kot inkunabulo iz Benetk.

Želena restavracija prevelik strošek za samostan

Novoodkrita inkunabula je v izredno slabem stanju, zato jo želijo restavrirati, a gre za velik strošek, ki ga samostan sam ne zmore. Prvo polovico knjige je sicer še mogoče listati, druga polovica pa je pretirano uničena za listanje.

Napovedana je tudi knjižna izdaja popisa inkunabul, ki ga pripravljajo italijanski strokovnjaki. „Naša dolgoletna želja je bila, da naredimo monografijo inkunabul v naši knjižnici, a se je vsakič zataknilo pri vprašanjih, kdo bo naredil strokovni popis in kdo bo to financiral. Zdaj pa, ko Nova Gorica in Gorica sodelujeta pri projektu Evropska prestolnica kulture, se nam je povezava med gospodom Menato iz Gorice in inkunabulami s Kostanjevice zdela še posebej dobra,“ je še dejala Mirjam Breclj.

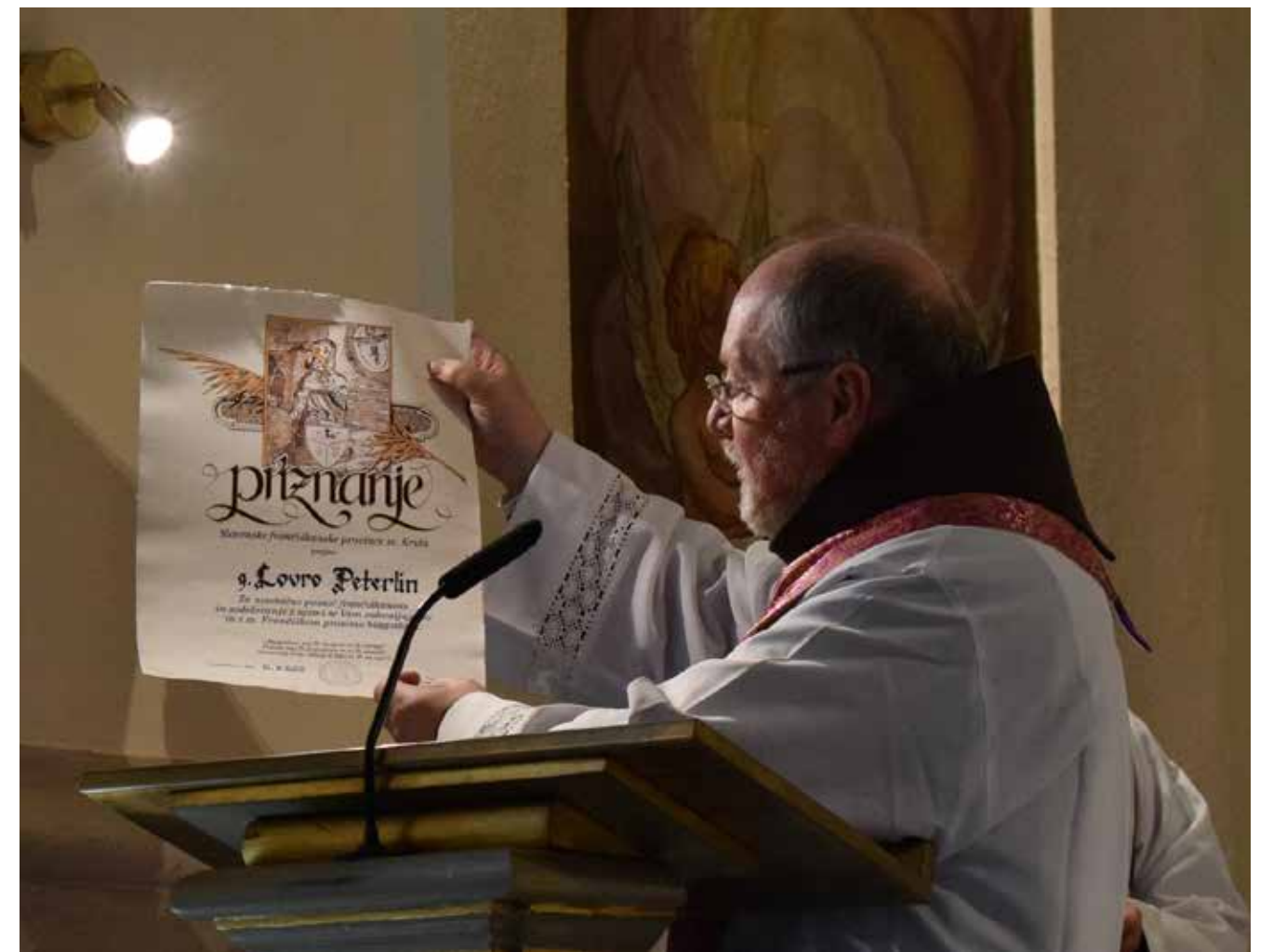
90 LET POSINOVLJENCA LOVRA PETERLINA

Dvanajstega marca 2022 je bilo v frančiškanski cerkvi v Kamniku slovesno. Pri sveti maši smo se zbrali sorodniki našega dragega ata, Lovra Peterlina, in se skupaj z njim Bogu zahvalili za njegovih 90 let življenja.

Sveta maša je bila doživeta. Vodil jo je gospod nadškof p. Stanislav Zore, pri oltarju pa so se mu pridružili še domača patra, p. Ciril Božič in p. Franci Seničar, provincialni minister, p. Marjan Čuden, kamniški župnik Luka Demšar in duhovni pomočnik France Urbanija. Sveto mašo smo s petjem, ministriranjem in uvodi obogatili domači, na koncu pa ni manjkala niti zahvalna pesem. Vse zbrane je ob koncu svete maše presenetil p. Marjan, ki je atu Lovru podelil posebno priznanje Slovenske frančiškanske province za vso pomoč frančiškanom in sodelovanje z njimi. Ata je bil med drugim več kot 25 let izredni delivec obhajila, zakristan, prevoznik, poprijel pa je tudi za vsa priložnostna dela v cerkvi in samostanu. Po maši je sledilo spominsko fotografiranje vseh navzočih. Pri tem ni manjkalo otroškega smeha in razposajenosti, saj ima ata Lovro s pokojno mamo Kati štiri hčere, 4 vnukinje, 5 vnukov, 6 pravnukin in 10 pravnukov. Praznovanje smo zaključili s prijetnim družinskim srečanjem v novi dvorani našega samostana.

Vsi prisotni smo iz srca hvaležni dobremu Bogu, da našega ata ohranja pri dobrem psihičnem in fizičnem zdravju že 90 let in ga obenem prosimo tudi za nadaljnji blagoslov in varstvo naše velike družine.

Vnukinja Katja

BR. SIDIVAL FILA IMENOVAN ZA ČLANA PAPEŠKE AKADEMIJE ZA UMETNOST IN LITERATURO S SEDEŽEM V PANTHEONU

Papeč Frančišek je 19. marca imenoval br. Sidivala Filo OFM za rednega člana Papeške akademije za umetnost in literaturo s sedežem v Panteonu. Br. Sidival se bo torej pridružil 50 uglednim svetovnim osebnostim, ki so po merilih Akademije dosegle slavo s svojim umetniškim delovanjem in slovijo po svoji krepkosti in moralnih dejanjih.

»Sidivala poznam od leta 2004, ko je postal moj vzgojitelj med mojim študijem filozofije in teologije,« pravi br. Francesco Di Pedé, ki prav tako prihaja iz Province sv. Bonaventure. Dodaja še: »Sidival je člo-

vek, ki goreče išče harmonijo, ritem njegovega življenja simbolizira podoba njegovega dela, njegove šivi, igla prodira v stare in večinoma neuporabne tkanine, ki bi jih sicer odvrgli, ki zahvaljujoč njegovemu delu dobijo novo podobo, dragoceno in močno, in tako postanejo umetniško delo, hrana za oko in srce.«

Br. Sidival se je rodil v državi Paraná in je član frančiškanske Province sv. Bonaventure v Italiji. Prve zaobljube je izrekel leta 1992, slovesne leta 1996, v duhovnika pa je bil posvečen 2. oktobra 1999 v Rimu. Od leta 2006 deluje na področju umetnosti.

Havana, Kuba, februar 2022

BRAT, KI RAZLOČUJE MISIJONARSKO POKLICANOST NA KUBI

Moje ime je Br. Matteo Marcheselli OFM. Sem član Serafske province sv. Frančiška v Assisi-ju. Trenutno sem v Havani na Kubi in živim pri bratih ko v procesu razločevanja želim spoznati ali me Gospod kliče, da v bližnji prihodnosti služim na Kubi. Rad bi vam zaupal nekaj misli in izkušenj, ki sem jih bil deležen od prihoda v župnijo svetega Križa, Playa, Havana 15. januarja.

Sledi nekaj misli, ki jih želim deliti z vami po nekaj tednih na Kubi, v času, ko poslušamo dramatične novice o vojni v Ukrajini, ki nam zaposlujejo misli in v nas

vzbujajo čustva. Po prihodu 15. januarja so me sprejeli bratje Delegacije na Kubi, ki je enota Karibske kustodije (vključuje Dominikansko republiko in Portoriko), ta pa je del Baskovske province v Španiji. Trenutno v Dominikanski republici študira filozofijo in teologijo pet bratov s slovesnimi zaobljubami in trije z začasnimi. Živim v župniji »Svetega križa Jeruzalemskega« pri br. Gearóidu Franciscu Ó Conairu (Ircu, ki vodi Delegacijo, župniku), pa tudi br. Gerardu Saundersu (iz Združenih držav). Br. Jesus Aguirre Garza (Mehika in ZDA), br. Colombanus Arrellana (Mehika), br. Luis

Pernas (Kubanec, nedavno posvečen v duhovnika) in Lorisley Petón (kubanski postulant) živijo v bratstvu sv. Antona, še enem svetišču v župniji. Vsi trije bratje z začasnimi zaobljubami so Kubanci in gojijo velike upe za prihodnost misijona!

Župnijsko življenje je zame pomembna priložnost. Takoj sem se vključil v župnijske dejavnosti, kot je *lectio divina*, s skupino laikov: to je bil zelo močan in preprost trenutek, ko sem bil del pogovora o življenjskih izkušnjah, medsebojnega poslušanja, s čimer sem se s pomočjo vsakdanjih dogodkov ljudi bolj povezal z dogajanjem v župniji.

Br. Gearoida Francisca sem pospremil na obisk bolnikov. V čast mi je bilo srečati starejše občane, ki so živeli korenito krščansko življenje. Pri tem sem se veliko naučil, pa tudi odkril, da so ti ljudje najbolj ubogi med ubogimi. Žal mnogi Kubanci zapuščajo državo v iskanju boljšega življenja, člane svojih družin pa pogosto pustijo same in celo zapuščene. Spoznal sem kongregacijo sester, ki velikodušno in ustvarjalno posvečajo svoje služenje skrbi za starejše v enem od naših samostanov. To je nedvomno čudovito pričevanje.

Bratje so me primorali, da sem skočil v vodo in plaval. Spodbujali so me k obhajanju evharistije in pridiganju. Moram reči, da je bilo to veliko vredno, saj sem premagal strah in občutek nezadostnosti. Župljani so me prijazno sprejeli, kar je značilno za Kubance. Po stoletjih kolonializma in navzočnosti tujcev ljudje niso postali sovražni, temveč so se odprli bližnjim in daljnim narodom.

Opazoval sem zelo izobražene ljudi, med katerimi je veliko ljudi z diplomami, ki ostajajo preprosti in skromni: zanje, med njimi je veliko zdravnikov, biologov, akademikov itd. izobrazba ni razlog, da bi se počutili več od drugih. To se je potrdilo, ko so se z naravno preprostostjo javili za čiščenje cerkve.

Župnija je pridobila finančno podporo nemške cerkvene organizacije Adveniat za obnovo cerkve, ki je posvečena svetemu jeruzalemskemu križu.

Med bivanjem tukaj sem spoznal številne druge ljudi, ki služijo v cerkvenih službah. Res je, da misijonarsko življenje pripomore k tej bližini: Javier, Španec in posvečeni član gibanja fokolarjev, s podporo nadškofije usklajuje projekt obnove; skupina mladih umetnikov-tesarjev, ki se trenutno organizirajo v

poklicno združenje, ki navdih jemljejo iz »ekonomije občestva«, odlično opravljajo svoje delo, hkrati pa izredne priče vrednote solidarnosti.

Maloštevilna župnijska skupnost se po pandemiji znova organizira kot drobno seme, o katerem govori evangelij.

Ko končujem ta zapis, se z br. Colombanusom odpravlja v notranjost države. Naslednja dva tedna naju bodo gostili brazilski kapucini v Santa Clari (osrednj del dežele) in Manzanillu (vzhod), kjer bova spoznavala življenje Kubancev izven prestolnice in se podala na pastoralne podvige še drugam.

Cilj pastoralnega projekta Delegacije Kube je odprtje novih hiš po drugih delih države, kjer so pastoralne potrebe velike in primanjkuje človeških virov.

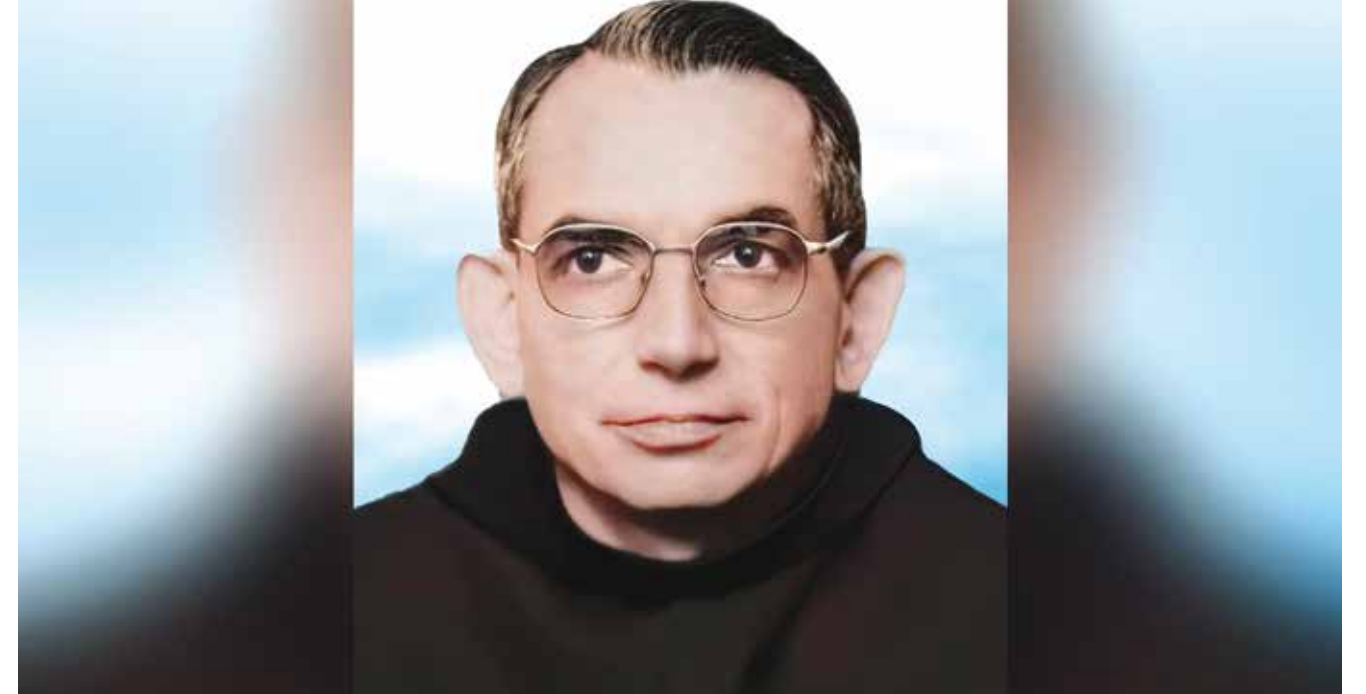
Ko sem poslušal brate misijonarje, sta me navdala upanje in želja, da bi 'tvegali' in sledil znamenjem časa Svetega Duha ter po dolgih letih trpljenja in izčrpanosti Kubanskega ljudstva, ki je ostalo zvesto veri, z njimi obiral nove sadove.

Pri procesu razločevanja so mi v veliko pomoč zelo konkretna merila, ki so mi jih zaupali sobratje, in so sad s trudom pridobljenih izkušenj na terenu: ne pričakuj preveč pastoralnih rezultatov, ustvarjalno išči odgovore v zelo spremenljivem verskem kontekstu, ki je prežet s sinkretizmom (vplivi drugih religij, zlasti afriškega animizma), bodi potrpežljiv, ker živimo v zelo zahtevnem političnem in družbenem okolju, spoznaj običaje, ki zahtevajo močno in odločno človeško in duhovno zrelost, bodi se sposoben prilagajati nepričakovanim spremembam v programih, in merilo, ki me je še zlasti razsvetlilo, in sicer 'sedi in oceni', kot nas uči Jezus.

Ob vsem tem me navdaja hvaležnost Gospodu za velikodušnost bratov ter mož in žena, ki svoje življenje posvečajo Božjemu kraljestvu.

Ves ta čas sem globoko hvaležen za to izkušnjo, čeprav je lahko 'neprijetno', ko greš iz sebe oziroma iz svojega 'območja udobja'. Potrebujem svobodo, da bi lahko slišal, kaj se dogaja v meni in okoli mene in dovolim, da ljudje molijo zame.

Br. Matteo Marcheselli OFM
Provincia sv. Frančiška, Assisi

BEATIFIKACIJA ČASTITLJIVEGA COSME SPESSOTTA, OFM

Vsoboto, 22. januarja, bo v katedrali v San Salvadorju (Salvador) potekalo praznovanje ob beatifikaciji mučenca Cosmasa Spessotta, OFM, italijanskega misijonarskega duhovnika iz Srednje Amerike. Hkrati bodo za blažene razglašeni tudi jezuit pater Rutilio Grande ter laika Manuel Solórzano in Nelson Rutilio. Evharistijo bo v imenu papeža Frančiška vodil kardinal Gregorio Rosa Chavez, pomožni škof San Salvadorja.

V soboto zvečer, 14. junija 1980, so med molitvijo ob tabernaklju v župniji manjših bratov v San Juan Nonualco (Salvador) ustrelili patra Cosma Spessotta, ki je ravno pred tem končal obhajanje maše. »Njegova kri, prelita blizu oltarja, se je razlila po župnijski cerkvi, ki jo je sam zgradil, in se prelila v krščansko skupnost, ki jo je zgradil s svojim znojem. Oče Cosma je z lastno krvjo gnetel svojo Cerkev in dal svoje življenje za čredo.« To je bil epilog tistega, kar je predvidel, ko je nekaj dni prej zapisal na list papirja, ki ga je pustil na pisalni mizi: »V primeru nenadne smrti. Čutim, da mi lahko fanatiki kadar koli vzamejo življenje. Prosim Gospoda, da mi da moč, da bom v tistem trenutku branil Kristusa in Cerkev. Umreti mučeniške smrti bi bila milost, ki si je ne zaslužim ...«

V Salvador je prispel trideset let prej, aprila 1950. Kot sin delavnih kmečkih staršev se je rodil v Mansuéju (Treviso, Italija) 28. januarja 1923 in je leta 1939 začel redovno življenje med manjšimi brati iz Benečije. Po letih vzgoje in po duhovniškem posvečenju, ki ga je prejel v baziliki Madonne della Salute v Benetkah 27. junija 1948, je prosil, naj mu dovolijo oditi v misi-

jone na Kitajsko. Tedanji politični dogodki pa so mu preprečili odhod na vzhod, zato so se njegovi predstojniki odločili, da ga pošljejo v frančiškanski misijon v Srednjo Ameriko. Njegov prvi cilj v Salvadorju je bila župnija San Pedro Nonualco, v škofiji San Vicente, v departmaju La Paz. Po treh letih so ga premestili v sosednjo župnijo San Juan Nonualco, tri kilometre od Zacatecoluce.

V 27 letih župnikovanja je zgradil novo cerkev in šolo za najrevnejšo mladino. Predvsem pa se je zavzel za duhovno vzgojo župljanov. Za temelj gorečega pastoralnega delovanja je postavil molitev in dobrodelnost. Ob obisku družin v najbolj oddaljenih krajih je delil hrano, oblačila, zdravila in predvsem oznanjal evangelij. Ravno njegovi pogosti obiski vasi v »rdeči coni« so vzbujali sum o njem. Salvador je preživel težke čase, kaotično razmere pomanjkanja spoštovanja do človeka, kar je povzročilo državljansko vojno. Njegovo skrb za uboge so razlagali kot sprenevedanje in pomoč levim gverilcem, ki so jih rekrutirali iz revnejših slojev. Branil je svoje katehete, ki so bili po krivici priprti, pokopaval je zapuščena trupla nekaterih gverilcev, ubitih v spopadih, in podelil zakramente spokorniku, ki je bil del gverile.

Takoj, ko se je razširila novica o njegovem umoru, so se številni verniki zgrnili v cerkev, da bi se mučenca poklonili. 16. junija 1980 je škof San Vicenteja vodil pogrebno mašo.

Postopek za beatifikacijo se je začel 14. junija 2000. Papež Frančišek je dovolil objavo Odloka *super martyrio* 26. maja 2020.

KAKO IZBIRAMO HVALOSPEVE?

Večkrat slišimo, da se predvsem otroci in mladi pri maši dolgočasijo, ker so vedno ista besedila. Pri tem običajno mislijo na evharistično molitev, ki se jim zdi dolga in se kar naprej ponavlja.

Hvalospev je prvi del evharistične molitve. Začne se z besedami *Gospod z vami*. Duhovnik jih izreče z odprtimi rokami in s tem poudari, da nas Gospod povezuje med seboj. Duhovnika pa ta pozdrav opomni, naj se zaveda Božje navzočnosti, ko je v službi božjega ljudstva »in persona Christi«.

Povabilo *Kvišku srca* nas »dvigne« k središču zahvale. Povabljeni smo, da se dvignemo od vsakdanjih skrbi in raztresenosti in se osredotočimo na držo pristne zahvale Bogu, kar je glavni namen evharistične molitve. Zato duhovnik še enkrat povabi ljudstvo z besedami *Zahvalimo se Gospodu, našemu Bogu*.

Sledi hvalospev Bogu, ki ga v imenu vsega ljudstva moli duhovnik. Ker je Božjih dobrot veliko, so raznoliki tudi hvalospevi, ki izražajo vsebine praznikov, svetih časov, godov svetnikov in drugih vidikov zgodovine odrešenja.

Vzklik *Svet, svet, svet* ni samostojna molitev, ampak slovesni sklep hvalospeva, zato ga ni dovoljeno nadomestiti z neliturgičnim besedilom ali celo kakšno pesmijo. Največkrat zapojejo drugo kitico zahvalne pesmi.

Sedaj pa še nekaj praktičnih navodil. Nekatere maše imajo lasten hvalospev, ki je natisnjen prav pri tisti maši (Jezusov krst, Jezusovo darovanje, Jezusova spremenitev na gori ...) in ga ne smemo nadomestiti z drugim. V misalu so hvalospevi razvrščeni tako, da sledijo cerkvenemu letu, upoštevajo svetnike, običajne dneve brez obveznih godov in rajne.

Druga evharistična molitev ima sicer lasten hvalospev, ki pa ga lahko nadomestimo s kakim drugim, četrta evharistična molitev pa ima neločljiv hvalospev, zato jo lahko vzamemo samo takrat, kadar maša nima lastnega hvalospeva. Enako velja za hvalospeve pri evharistični molitvi za Cerkev. Pri evharističnih molitvah za spravo pa lahko izberemo tudi druge primerne hvalospeve.

Kako izbiramo hvalospeve? Če je praznik svetnika, vzamemo hvalospev njim v čast (Marija, mučenec, pastir), če je obvezen godovni dan lahko vzamemo navadni hvalospev ali pa od svetih časov. Ne pozabimo, da so v misalu tudi notni zapisi, zato predvsem ob praznikih hvalospev radi zapojmo.

p. Silvin Krajnc

Domovina

Država: Slovenija

Stran: 38

Površina: 702 cm²

16.12.2021
Četrtek

1 / 2

»Ko še papež ostane brez besed«: Frančiškov obisk skozi oči njegovega tolmača

Kakšen je papež, ko se sreča z begunci, kakšne načrte ima glede odnosa s pravoslavci in kako izkazuje prijateljsko držo v vsakdanjem življenju, nam je ekskluzivno razkril brat Eduardo, Frančiškov osebni tolmač.

Piše: JAN DOMINIK BOGATAJ

Brat Eduardo Maseo Gutiérrez Jiménez je mlad mehiški frančiškan, član Kustodije Svete dežele. V Rimu na Papeškem vzhodnem inštitutu pripravlja doktorat iz cerkvene zgodovine na temo začetkov frančiškanske prisotnosti v Jeruzalemu v poznem srednjem veku. Med nedavnim apostolskim potovanjem papeža Frančiška na Cipru in v Grčiji je bil nepogrešljiva vez med sogovorniki, saj je kot papežev osebni tolmač omogočil vse razgovore med svetim očetom ter visokimi političnimi predstavniki, verskimi voditelji in povsem običajnimi ljudmi.

Objave so namenjene izključno uporabi v skladu z odločbami ZASP in se brez soglasja uredništva ne smejo prosto razmnoževati in distribuirati

V ospredju obiska papeža Frančiška sta bili postavljeni migrantsko vprašanje in vprašanje ekumenskih odnosov s sestrskimi Cerkvami. S ponovnim obiskom begunskega taborišča na otoku Lezbos, pa tudi nasploh z izbiri teh dveh držav, ki sta na robu Evrope, je sveti oče želel opozoriti predvsem na humanitarno krizo ob robu Sredozemlja. S tem je znova potrdil svoje vodilo, v skladu s katerim se resnica, sre-dišče, najbolje vidi z obrobja.

V svojih številnih nagovorih je dal vedeti, da odgovornost za humanitarno krizo leži na ramenih vseh. »Na kocki so človeška življenja, resnični ljudje! Na kocki je prihodnost vseh nas, ki bo mirna le, če bo integrirana. Uspešna bo le, če bo pomirjena z najranljivejšimi. Če zavračamo revne, zavračamo mir.«

Br. Eduardo pripominja, da je papeža med samim obiskom zelo prizadelo, ko je videl, da je njegovo prisotnost grška država želela instrumentalizirati, da bi pokazali, kako so se okoliščine izboljšale za razliko od papeževega obiska

Vsakdo se lahko odloči, kakšne so njegove vrednote, kaj in koga bo podpiral ter kakšno prihodnost želi za naše otroke.

leta 2016. V nagovoru ob obisku beguncev na Lezbosu je pozval, naj namesto prepiranja okrog ideoloških idej – med varnostjo in solidarnostjo, lokalnim in univerzalnim, tradicijo in odprtostjo – začnemo z resničnostjo: »Začeti znova pomeni pogledati v oči otrok.«

Br. Eduardo, papežev tolmač za grški jezik, je za Domovino povedal, da se mu je najbolj vtisnila podoba papeža, ko se je osebno srečal z begunci. »Od blizu sem lahko občudoval človeka, ki je še sposoben čustvovati s trpečim. Papež je zmožen reči, da tovrstne okoliščine niso normalne, čeprav smo se nanje v družbi že nekako navadili.« Ko je sveti oče poslušal žensko, pripoveduje Eduardo Maseo, ki mu je opisovala svojo neznosno življenjsko situacijo v begunskem taborišču, je zbrane najbolj prevzelo to, da papež ni znal niti odgovoriti, ni hotel nič odvrniti: »Prvič sem videl papeža, ki ni mogel niti odgovoriti, le molčal je, in edino, kar je lahko storil, je, da je objel to ženo. Vsi smo lahko opazovali človeka, ki se je sposoben poistovetiti z bližnjim, vstopiti v njegovo trpljenje, biti odprt in pripravljen tudi na to, da ga drugi gane.«

Čeprav je papež Frančišek v svojem neutrudnem zavzemanju za begunce tudi na letu proti Rimu znova poudaril, da se je treba postaviti v kožo tujca in ga že zato sprejeti, je iz njegovih govorov v Grčiji moč razbrati tudi zavedanje o tem, kako je humanitarna vprašanja treba nasloviti pri njihovem izvoru. Ostro je nastopil proti trgovini z orožjem, ozkim ideološkim interesom različnih držav, kot model sobivanja za prihodnost pa je podal pojem bratstva. Sveti oče je ob tem »brodolomu civilizacije« vse pozval, naj preprečimo, da bi morje, ob katerem je Bog v Jezusu Kristusu postal človek, mare nostrum (naše morje), prenehalo biti mare mortum (morje mrtvih).

OČIŠČENJE ZGODOVINSKEGA SPOMINA

Drugi vidik obiska Cipra in Grčije je bil zaznamovan s srečanjima katoliških skupnosti kot predvsem tudi z voditelji lokalnih pravoslavnih Cerkev. »Očiščenje zgodovinskega spomina,« omenjuje br. Eduardo, »je ključno, da bosta obe strani napredovali v medsebojnem poznavanju in spoštovanju. Srečanja s ciprskim nadškofom Krizostomom II. in atenskim nadškofom Hieronimom II. sta pokazali obojestransko iskrenost in željo, da se ta bratski dialog nadaljuje. Papeža sta sprejela kot brata, nisem opazil nobenega hinavstva: kot da bi bili stari prijatelji.«

Od obiska Janeza Pavla II., ki je bil leta 2001 po več kot tisoč letih prvi papež na grških tleh, se je nasprotovanje Grkov do obiska svetega očeta znatno zmanjšalo; s skoraj polovice na okrog

20 %. Nekateri grški škofje so nasprotovali tudi obisku Franciška, vendar, kot ocenjuje br. Eduardo, lahko opazimo določen napredek v odnosih: »V ciprskih in grških medijih je bila velika večina novic zelo pozitivnih. Še vedno sicer obstaja velika mentalna deformacija na podlagi nepoznavanja in predsodkov, vendar obenem številni pravoslavni zelo cenijo papeževo osebnost, predvsem njegovo duhovnost.«

Tako iz uradnih kot neuradnih sporočil je bilo znano, da vsaj s strani voditeljev Cerkev obstaja pripravljenost na nadaljevanje dialoga ljubezni in medsebojnega spoznavanja. »Dialog ljubezni in dialog resnice gresta z roko v roki,« pravi Eduardo Masseo, »vendar prvi giba drugega. S tega potovanja odhajam s podobo Cerkev, ki želi hoditi skupaj. Spominjam se, kako je bilo na enem srečanju rečeno, da smo bratje ene Cerkev, ki jo je ustanovil Kristus. Vsi pripadamo isti materi, in četudi se kregamo z brati, kar je običajno, se je

potrebno srečati in si stvari povedati v obraz. Združitev, ki bi bila uvedena z vrha, ne bi dala nobenih sadov. Treba je začeti od spodaj, z zadnjim, najpreprostejšim kristjanom.«

Potovanje v srce pravoslavja je vatikanska delegacija zaključila v ponedeljek, 6. decembra, s povratkom v Rim. Pri tem je papež Francisek vnovič presenetil z gesto ljubeznivosti: že med potovanjem je sveti oče osebno poklical sestro br. Eduarda, ki je praznovala rojstni dan, ob prihodu v Rimu pa je, pred obiskom bazilike Marije snežne, svojega tolmača želel sam pospremiti do njegovega samostana; vrh vsega mu je celo poslal pismo in ga vprašal, če je njegova prtljaga srečno pripela.

Preproste geste, ki odražajo koherentnost pri zavezanosti dialogu ljubezni: od krvavih obal Sredozemlja, preko obiska bratskih Cerkev, do pozornosti v rimskem vsakdanu.

»Vi franciški pridete in me obiščete, kamorkoli grem,« naj bi papež dejal bratu Eduardu.

Oglave so namenjene interni uporabi v skladu z očitocham ZASP in se brez soglasja inenika pravice ne smejo prosto razmnoževati in distribuirati

DRUŽINA S PETIMI OTROKI

Evropejci moramo priznati, da smo družbo pripegljali do »demografskega zloma«, zato je naloga prihajajoče generacije, da bo ustvarila normalno delujočo in vitalno evropsko družbo. Potrebno je, da se mladi pravi čas poročijo in imajo jasen cilj: družino s petimi otroki! (Nekatere družine tega cilja ne dosežejo, nekatere pa tudi presežejo!). Druga nesprejemljiva in žalostna izbira bi bila: da vse razprodamo in izkupiček zapravimo in tako bomo vsaj uživali na svoji sedmini! Ali kratko: da bi bil naš cilj, da čim debelejši ležemo v grob! To ne more biti naša izbira!

Slovenem manjka otrok in dobre vzgoje, manjka lastnih delavcev in duhovnih poklicev. Vedno bolj bomo odvisni od tuje delovne sile in zlasti duhovnih poklicev. Težko je predvideti posledice. Te bodo kmalu vidne. Duhovnikov »robotov« ne bo! Kaj pa duhovniki od drugod? Poskusi so: V Avstriji že kar nekaj let pomagajo duhovniki iz Afrike in Indije. Tudi salezijanci že uvajajo nekaj kandidatov, tudi v Italiji (v Žabnice sta iz Indije prišla dva duhovnika za župnijska vikarja). Če je to rešitev, bo pokazal čas! Bolj gotova rešitev bi bila večje število otrok in načrtna vzgoja tudi za duhovne poklice. Trdne temelje naj bi mladi gradili že v družini in širši skupnosti, da bi oblikovala bodočega duhovnika/redovnika v svoji sredi. In duhovnik ne sme nikoli pozabiti, da je srednik med Bogom in ljudmi; biti duhovnik, pomeni: »Stati (in obstati) pred teboj in ti služiti!« Božji služabnik nadškof A. Vovk je prosil »naj nas Bog ne kaznuje s tem, da bi nam manjkalo duhovnikov«. Vedel je, kaj pomeni župnija brez duhovnika

»Družina s petimi otroki« naj bi bil cilj vsake katoliške družine v Evropi, če naj katolištvo v Evropi preživi in obstane. Globalizacija je že davno objela ves

svet. Glavni igralci v njej pa so ZDA, Kitajska in Rusija. Evropo je posebej močno zaznamovala sekularizacija, ki jo po svoje podpira tudi epidemija, »nova evangelizacija« pa je v zastoji in družba postaja protikatoliška. Spremembe so vedno hitrejše in zato tudi premalo premišljene. Cerkev seveda pri tem ni izjema. Videz je, kakor da ne ve, kaj je njeno temeljno poslanstvo. Posledice se že kažejo: »versko demografsko opustošenje Cerkev in družbe, moralna in verska zmeda ter razpuščenost, epidemija lenobe in odtujenost od realnosti, življenje od danes do jutri ...

Slovenci potrebujemo prebujenje in več volje do življenja. Manjka nam vizije, da bi videli in spoznali: najlepše je vzhajajoče sonce; najimenitnejše je: oblikovanje (vzgoja) otroka in najhujše: žalost v otroških očeh! K temu lahko dodamo, žalosten pogled na prazne in opuščene hiše. Teh je preveč! Teolog Karel Rahner (+ 1984) je v svojem času ugotovil: »Živimo v poganski deželi s krščansko preteklostjo in s krščanskimi spomeniki.«

Evropejci, zlasti na zahodu, se moramo upreti »mekemu totalitarizmu«, ki se kaže v obljubah zabave, užitka in udobja. In zato ne vidimo, kar je ostalo od raja: Zvezde, rože in otroci (Dante). Torej, družine s petimi otroki!

Sprijazniti se moramo, da je vse življenje treba trdo delati (se izobraževati, usposabljanje, intelektualno in fizično delati). V sodobni družbi je epidemija lenobe močno razširjena, pa tega ne smemo na glas povedati, da se komu ne zamerimo! (Ivan Kukar, korporacijski pravni svetovalec v: Cerkev danes, 5/2022

Vič, spomladi 2022
p. Zdravko Jakop

LETO VOLITEV

Za nami je leto predsedovanja EU, ki so ga naši odgovorni predstavniki, kljub zahtevnim in težkim razmeram, uspešno izpolnili. Za kar jim gre priznanje in zahvala.

V tem letu bomo vso pozornost namenili volitvam. Izbrali bomo novi državni zbor, izvolili predsednika države in občinske veljake. Kljub nervozi in negotovosti so volitve nekaj prazničnega in odgovorno dejanje. Odkriti in izbrati tiste, ki imajo več preroškega duha in se bolj spoznajo na stroko in so že doslej veliko dobrega storili: »Po njih sadovih jih boste spoznali« (Mt 7,20).

Politična in demokratična svoboda ni v tem, da smem vsake štiri leta obkrožiti nekaj imen, ampak da stremim k svojemu visokemu cilju, izrazim svojo enkratnost ter nezamenljivost. Torej spoznati najprej samega sebe; biti iskren, odgovoren in etičen, premišljen, da grem vase že pred volilnim molkom; da v resnici iskreno želim samo dobro pred in po volitvah. Samo plemenite množice lahko izmed sebe izvolijo najplemenitejše. Kandidati morajo vedeti, v kakšno

poslanstvo odhajajo, bodo zmogli opravičiti glas volivcev? So prišli do take stopnje zrelosti, da bi razumeli Sokrata, ki pravi, »da je najvišja politika v tem, da ljudi spodbuja k spoznanju samega sebe«? Predvolilni molk je potreben kandidatom in volivcem; kandidati morajo vedeti, kam se podajajo in če imajo resnično sposobnosti, da bodo izvolitev opravičili, zavedeli tudi svoje omejitve. Volivci pa naj vedo, da izvoljeni niso vsemogočni, da je zelo lahko obljube dati, težje jih je izpolniti. Volitve niso namen same sebi ali priprava na naslednje volitve, temveč da je najboljša priprava na naslednje volitve, izpolnjevanje obljub in izpolnjevanje programa, načrtov. V ospredje naj bi stopilo prizadevanje za »skupno dobro«, vestno delo, odkritost, poštenost. Te vrline vedno bolj bledijo! Delati za slogo in ljubezen med občani! Biti dober politik ni lahko biti, saj mora biti stalno čuječ in pravičen. To zadeva še posebej verujoče. »Kristjan je pošten državljani, ki 'daje cesarju, kar je cesarjevega' (Mt 22,4). Absolutno pa priznava samo Bogu. Njemu daje svoje srce in dušo« (F. Rode).

Blaženi A. M. Slomšek je približno pred 160 leti svetoval: »Prosim vas torej v imenu vaše in naše blaginje in sreče, ne držite brezbrizno križem svojih rok in ne pustite, da bi vam drugi postiljali, da bi vam nič vredni, bahavi ljudje po svoji izprijeni volji izbirali vaše oblastnike. Ne bodite zaspani za svojo srečo ali nesrečo, ampak odprite oči, dobro se razglejte in premislite, koga boste izvolili ... može pravične, resnicoljubne, ki bodo pravi skrbni očetje vaše dežele...« (Pastirski list 1861).

Zmagovalce lahko zajame evforija, zato naj bo naveden nasvet Carla Carretta, da ne bi pozabili: »Zakrpali boste hišo na eni strani, pa se bo pojavila razpoka na drugi. Sedem obilnih letin bo napolnilo vaše žitnice, a sedem pičlih bo izpraznilo zaloge. Ozdraveli boste od ene bolezni in že začutili, da se v vas razvija druga. Hiteli boste na pomoč bratu v težavah, a za vašim hrbtom bodo propadli trije, ker jih vaša ljubezen ni mogla nasiti ... Posvetili se boste tisoč dobrim delom, ne boste pa mogli doseči, da bi vas sin ubogal ali da bi živeli v miru s svojo ženo ... Slavili vas bodo kot velike ljudi, a boste takoj, ko boste sprejeli oblast, spoznali, da ne mo-

rete rešiti vsakdanjih problemov ...« (Prim. Jaz, Frančišek, str. 116). Carretto nas hoče obvarovati pred nepremišljenimi obljubami in velikimi pričakovanji.

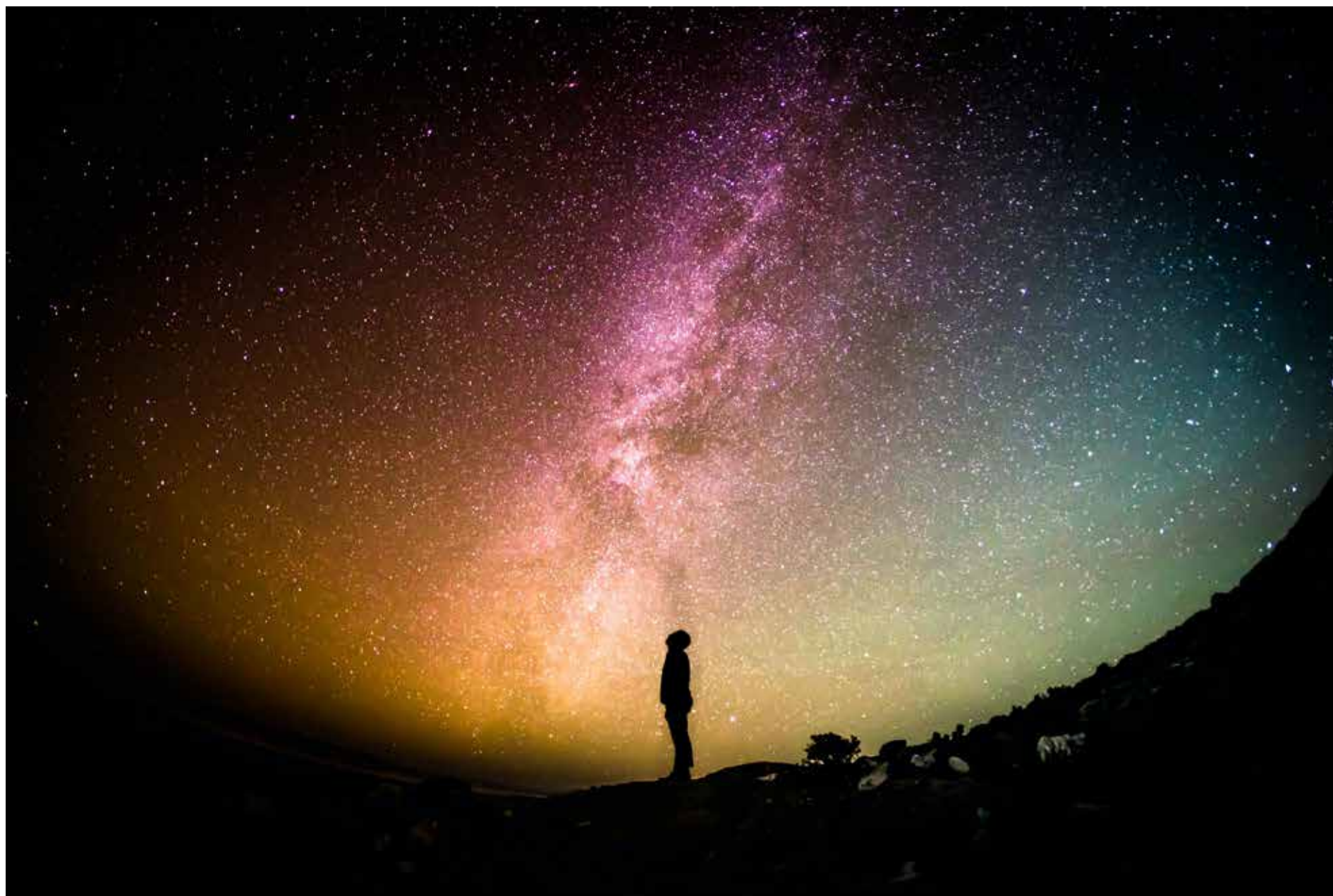
Demokracija ima tudi stranske učinke; plačala bo račun, ker bo skušala ustreči vsem. Ljudje smo pa razvajeni; imamo večje in luksuzne hiše, a manjše družine in več uničenih družin; premalo beremo, a gledamo preveč TV, prišli smo do lune, a težko nam je iti čez cesto, da bi pozdravili bolnega sosedo. To je čas hitrih zaslužkov in plitvih odnosov.

A kljub pomislekom so volitve čast, so pravica, so praznik demokracije in so tudi odgovornost in dolžnost!

Po volitvah bo treba stopiti na realna tla in se zediniti v glavnih stvareh in nehati z »naši«, »vaši« in »oni«. Sodelovati bo treba, če želimo uresničiti željo po »Drugi Švici«. Verujoči vemo še za vodilo »Če Gospod ne zida hiše, se zaman trudijo z njo njeni graditelji. Če Gospod ne varuje mesta, zaman bedi tisti, ki straži ...« (Ps 126).

P. Zdravko Jakop

KO SE ZBUDIMO, SE SANJE RAZBLINIJO

Živimo v Evropi, kjer vlada »mehki totalitarizem« ki zaslužnjuje človeške možgane, da ljudje vedno bolj tržno razmišljamo: od doma do veleblagovnice, od dela do tekme, od nedeljskega izleta do fotelja pred televizijo. Torej v okolju, kjer je epidemija lenobe močno razširjena. Že pred petdesetimi leti smo spremenili lestvico vrednot, zabrisali razlikovanje med dobrim in slabim (prerok Malahija je v svojem času sodobnike obtožil, da ne ločijo med dobrim in slabim, zato jih čaka božja sodba!), med resničnim in lažnim, med lepim in grdim. Vse to se je zgodilo zaradi »odsotnosti Boga«.

Ljudje sanjajo, da bo Brazilija postala globalna kmetija, Indija globalna pisarna (biro), Kitajska globalna tovarna, Evropa pa globalni možgani. Bodo »globalni možgani« kos glavnim igralcem: ZDA, Kitajski in Rusiji? Nič dobrega se ne obeta. Razmere bodo v škodo ljudem, ki bodo izkoreninjeni, obubožani, lačni, obsojeni na krajo in kriminal, saj bo hrana vedno dražja.

Poleg razmer je navzoč tudi »greh sveta«. Zanjih petsto let je vsako stoletje zaznamovano s po-

sebnim grehom: 16. stoletje z jezo in 30-letno vojno; 17. stol. z napuhom, vladajo absolutisti; 18. stol. greh počutnosti, nečistosti (nazaj k naravi!); 19. stol. revolucije; 20. stol. pohlep, osvajanja z vsemi morijami (pisatelj A. Solžnicin dodaja še: 20. stol. preveva silna težnja po lagodnosti in gmotnem udobju, ničmur se ne želi odpovedati, želi pa imeti vse. To je 'teror užitka'). Temu grehu se v 21. stoletju pridružuje še: brezdelnost, malodušje, dolgčas in mlačnost. Vse to pa je v nasprotju z vero. Moderna tehnika je človeka močno »zaposlila«, šport je postal nova religija (A. Rebula), blagostanje pa je mnogim izpodrinilo vero in s tem oropalo naše duše in jih spremenilo v duhovne reveže. Potrošništvo nas je naredilo brezčutne. Naš sopotnik se zadovoljili s plehko zabavo, s hišnim ljubljencem, s kolesarskimi stezami ... Tako hote pozablja, da se nahaja v plesni dvorani s plesalci, med katerimi pleše tudi smrt (F. Schubert); da se nahaja na ladji brez kapitana in se že potaplja / orkester že vadi K tebi želim, moj Bog ...)/ (Dietrich Bonhoeffer); vlak s katerim se peljemo je na zadnji

vožnji (Hans Kieng). Ne zaveda se, da je naše življenje kot en sam dan v ubožnem prenočišču (sv. Terezija Avilska). Ljudje zgradijo razkošen dom, srečni, da so dosegli morda življenjski cilj, pozabljajo pa, da se v novo stanovanje vseli tudi smrt. Proti njej pa je edino evropsko verstvo, potrošništvo, nemočno.

Globalizacija prinaša prednosti in nevarnosti. Srečna globalizacija se je pokazala kot vaba. Dejstvo je, da posamezne države ne morejo rešiti vseh nalog in se izogniti vsem nevarnostim, ki jih prinašajo podnebne spremembe ali pandemije, saj pri teh ni meja. Lahko pa globalizacija postane roparski pohod gospodarskih in finančnih trustov in kartelov po vsej zemeljski obli. Težko se je dogovoriti o navodilih, po katerih naj bi se vsi ravnali. To je težko doseči že v sami združenosti »krščanski« Evropi, ki o Bogu molči. Težko si predstavljamo, kako bi bilo, če bi se evropske države razšle. Za male države je to stalna nevarnost. Najbolj in najdlje zedinjena je bila Evropa za časa Karla Velikega. Pozneje je bilo vedno težje, kar je bila velika škoda v času turških napadov. Potrebna je budnost, čuječnost, da

ne bi to šibkost »globalnih možganov« izkoristil in si jih podredil neželeni gost! »Globalizacija je tiha in globoka revolucija brez prelite krvi ...«

Slovenci se ne bomo obdržali, če bomo otrokom zapustili le avtoceste, pametne telefone, trgovske centre ... Če jih bomo naučili angleščine; obstali bomo, če jim bomo zapustili slovenski jezik, ljubezen do slovenske zemlje in odgovornost do naroda. Svetovljan ni tisti, ki veliko potuje, proizvaja, zna več jezikov, trguje z daljnimi deželami, ampak tisti, ki pozna osebno, družinsko, rodovno, narodno in občečloveško zgodbo in jo je sposoben in voljan pripovedovati drugim. (Povzeto po V. Ošlaku)

Sekularizacija, ki je posebej zajela zahodni svet, ima svoj vpliv, saj veliko ljudi sprejema miselnost, da se da srečno živeti tudi brez Boga. To je praktičen ateizem, ki je posebej trdoživ. Epidemija je ljudi zmedla in zdesetkala vernike. Negotovi so! In če se bo epidemija končala, se sekularizacija gotovo ne bo. Čreda se bo težko zbrala in strnila vrste. Odvisni smo tudi od svetovne klime.

P. Zdravko

RAZLIČNE ODLOČITVE

Nekaj zamujenih priložnosti in zgrešenih odločitev. Zamujena priložnost je bila v začetku 15. stol. Celjski knezi so imeli možnost v Celju ustanoviti škofijo. Ko so Benečani patriarhu Ludviku II. Tecku odvzeli Furlanijo, se je preselil v Celje in bil gost celjskih grofov celih deset let (1420-1230). Po izumrtju knezov bi namesto kneževine ostala škofija kot središče vsaj škofija. In posledice bi bile manjše.

Usodno napako so l. 1866 naredili beneški Slovenci, ko so dali s plebiscitom slovo Avstriji in se opredelili za Italijo, ki jim je takoj ukinila slovenske šole, saj je odločitev razumela kakor, da hočejo Slovenci postati Italijani. Posledice so ostale nepopravljive vse do danes.

Druga taka zamujena priložnost je bila l. 1867 ko se Avstrija odloči za dualizem. Tedaj bi morali Slovenci, Hrvatje in Čehi ... zahtevati tudi zase enake pravice, ki so jih zahtevali Madžari in smo jih Slovenci zahtevali že v marčni revoluciji l. 1848, (Zedinjeno Slovenijo). Šlo je za trializem, ki ga ni bilo. Avstrijska oblast je budno »varovala«, da se kaj takega ne bi zgodilo. Že na kongresu Svete aliance l. 1821 v Ljubljani je cesar Franc I. vztrajal, naj ostane »vse po starem«.

Nemci so se bali Slovanov. Nemški poslanec je že med prvo svetovno vojno izdal, kakšen namen imajo, ko je na vprašanje »Kaj storiti s Slovani?« odgovoril: Treba jih je razkosati, sicer postanejo nemštvu skrajno nevarni. Vojna je najboljšo sredstvo za doseg tega cilja. Razdeliti jih je treba. Največ, in sicer Slovence in Hrvate, morajo dobiti Nemci, nekaj Slovencev bomo dali Italijanom, večino Hrvatov in Srbov Madžarom ... Dokler se to ne zgodi, je treba njihovo število decimirati. Sredstva za to so: nemške šole, vojna in malo živil, z drugimi besedami 'glad'. To je navajal poslanec Verstovšek v dunajskem parlamentu julija 1918.

Zgrešena odločitev je bila tudi nepremišljena napoved prve svetovne vojne. Povod je bil atentat na prestolonaslednika Franca Ferdinanda v Sarajevu l. 1914. Cesar F. Jožef je bil pod vplivom generalov, le-ti

pa so bili prepričani, kako na hitro bodo opravili s Srbi. Pa so se zmotili! Fantje so šli s pesmijo na fronto, a ko so postali lačni, je morala padla, pesem utihnila in vojna je bila izgubljena. Italijani so imeli dovolj orožja. Avstrijcem pa je manjkalo hrane in Avstrija je razpadla. In naše ozemlje se je zmanjšalo.

Usodna napaka se je zgodila po prvi svetovni vojni, ko so se koroški Slovenci premalo skrbno pripravili na plebiscit, med tem ko so se Nemci tudi v najbolj zakotnih vaseh skrbno in načrtno pripravili in uspeli v našo škodo. Razočaranje je bilo boleče. Razmere so se hitro spremenile in slabšale. Ivan Pregelj je to opisal v knjigi Umreti nočejo. Razočaranje tudi po sto letih ni moč pozabiti in ne spremeniti.

Zelo podobno je bilo na Primorskem. Celo Hitler je Avstrijcem zameril, ker niso obdržali Trsta. Tudi Boris Pahor je jezen, ker je Avstrija prepustila Trst Italijanom.

Tri pomembne in modre odločitve pa so: Slomškova odločitev, da je prestavil škofijski sedež v Maribor. To je bila odločitev pet pred pol dvanajsto. Po marčni revoluciji so se razmere hitro spremenjale. Slomšek je kljub nasprotovanju sosednjih škofov, da bi se meje škofij spremenile, vztrajal. Na njegovi strani je bil le salzburški nadškof Maximilijan Joseph v. Tarnozy, dunajski dvor pa proti spremembam.

Druga taka zgodovinska odločitev, kar čudežna, da je bilo Prekmurje po prvi vojni priključeno (Jugoslaviji) Sloveniji. Prekmurci so uresničili svoje želje in zahteve.

In zgodovinska odločitev za samostojno Republiko Slovenijo 1990/1991. Vedno se bomo hvaležno spominjali pogumnih mož, ki so to odločitev uspešno izpeljali in sv. papeža Janeza Pavla II. in nadškofa Alojzija Šuštarja – dva moža, ki sta odločilno pripomogla uresničiti zgodovinsko željo Slovencev. Mlademu rodu se morda zdi ta odločitev samoumevna. Vsekakor pa je edinstvena še pravem času dosežena!

P. Zdravko

FLORIJAN MASTNAK, POSINOVLJENEC

Vponedeljek, 20. decembra 2021, ko se advent bliža svoji izpolnitvi, se je kot starček Simeon s tega sveta poslovil naš posinovljenec g. Florijan Mastnak.

Rodil se je 24. 4. 1942 v Celju. Poklicna pot ga je pripeljala v Koper, kjer je bil zaposlen kot slavist na ekonomski šoli. V času njegovega službovanja na Ekonomski soli v Kopru je živel z gospo in skrbel za njene štiri otroke. Z njo je imel tudi sina Boruta. Ko je ta gospa zbolela za rakom, je ljubeče skrbel zanj in jo negoval do njene smrti.

Kasneje je začel iskati ženo, s katero bi bil posebno notranje duhovno povezan. Spoznal je Elizabeto in se z njo tudi cerkveno poročil.

V času osamosvajanja Slovenije, od leta 1990 do 1992, je bil aktiven v stranki krščanskih demokratov kjer je deloval v informacijski službi. Izdajali so časopis »Zrno« in Florijan je bil glavni novinar in pisec člankov. Kasneje se je zaposlil v vodstvu stranke SLS v Kopru. Tu je ostal do svoje upokojitve.

Tisti ki so poznali g. Florijana, so ga označili kot globoko duhovnega človeka, kot poeta, bil je pravi slavist in človekoljub. Vedno je bil pripravljen pomagati. Nikoli se ni pretvarjal. Pri njem si vedno vedel, pri čem si. V bistvu je bil dober človek. Bij je zelo human in rahločuten do sočloveka. Tudi v težavah je znal biti optimist in se znal pošaliti. Ves čas ga je odlikovala načelnost in globoka vernost.

Florijan je bil frančiškanski družini v Kopru v veliko pomoč. Še posebej pa od leta 2014, ko je svoj čas namenil spremljanju bolnih bratov. Najprej p. Evgena, nato br. Lucija in v zadnjem času za p. Andreja.

Vedno je bil tih in v ozadju, a to ne pomeni da je bil odsoten. Nasprotno, prav budno je spremljal vse kar se je dogajalo okrog njega. Sam sem hitro odkril, da se za zunanjo pojavnostjo skriva izredna duhovna globina, veliko spoštovanje in skoraj brezmejna pripravljenost na služenje. Nanj si se lahko zanesel in si

mu lahko zaupal marsikatero nalogo, in me ni bilo strah, da bi bilo kaj narobe, ali da bi se kaj pozabilo. Večkrat sem ga moral prav kaj podrezati, če sem hotel od njega dobiti kakšno njegovo mnenje ali če sem pri njem hotel kaj preveriti. Izredno dragoceno! Še posebej pomenljivi pa so bili kakšni njegovi komentarji, ki so izražali njegovo odobravanje, pohvalo ali njegov pogled.

Najbolj pa mi je Florijan prirasel k srcu, ko sem bil priča tej močni prijateljski povezanosti s p. Andrejem. Do Andreja je imel izjemno globoko spoštovanje in razumevanje. Vedno je bil zanj najprej duhovnik in frančiškan. Gledal je nanj s srcem, kot bi rekel mali princ. In ker je bil sam poet in duhovno naravnani, je toliko bolj prepoznaval vse to bogastvo, ki je zaznamovalo življenje in delo p. Andreja, ki pa ga je večkrat prikrivala in krotovičila bolezen (alkoholizem in demenca).

Tudi p. Andrej se je nanj močno navezal. Večkrat je ponavljal: »Florijana imam pa res rad!«.

Zadnje leta pa se je Florjanu vedno bolj poznalo, da slabi in da se njegova bolezen vse bolj razrašča. Slutil je, da se mu življenje izteka, zato je bil toliko bolj vesel, da je dočakal Andrejevih 90 let. Želel si je, da bi se z Andrejem veselil njegove diamantne maše (4. oktobra 2022), a je vedel, da ne bo dočakal niti svojih 80 let.

Ko je bil na zadnji postaji svojega križevega pota v bolnici v Izoli, je prosil, če mu prinesemo majhnega Jezuščka. Prepričan sem, da ga je kot starček Simeon jemal v roke in skupaj z njim izgovarjal:

»Zdaj odpuščaš, Gospod, po svoji besedi
svojega služabnika v miru;
zakaj moje oči so videle tvoje zveličanje,

ki si ga pripravil pred obličjem vseh narodov:
luč v razsvetljenje poganov
in slavo Izraela, tvojega ljudstva.«

Florijan je umrl za ta svet v ponedeljek 20. decembra 2021. Pokopali pa smo ga v četrtek, 23. 12. 2021 na pokopališču v Kopru. Ob p. Andreju, ki je ves pogreb prejokal, in meni, so bili navzoči še p. Provincial Marjan Čuden, p. Boris in p. Bogdan Rus.

Za konec pogreba smo skupaj s Florjanom zape-
li: Sveta noč. Še nikoli do tedaj me ta pesem ni tako močno ganila in nagovorila.

Povrni milostno Gospod, Florijanu in vsem, ki nam kaj dobrega store, z večnim življenjem.

p. Marjan Čuk

Naslovnik province	telefon
CURIA GENERALIS	Via S. Maria Mediatrice, 25 IT - 00165 ROMA0039 06 684 919 0039 06 638 02 92
Stane Zore Ljubljanski nadškof in metropolit	Ciril-Metodov trg 4 p.p. 1990, 1001 Ljubljana stane.zore@ofm.si01 234 26 00
Provincialni minister	Marjan Čuden Prešernov trg 4, 1000 Ljubljana+386 1 242 9310
BREZJE	Brezje 72 4243 BREZJE brezje@ofm.si04 537 07 **
	Viktor Polikarp Tomaž Milan Robert Tadej I. Zakristija Romarski urad02 04 09 11 18 041 802 341 26 00
KAMNIK	Franciškinski trg 2 1241 KAMNIK http://franciskani-kamnik.rkc.si franciskani.kamnik@t-2.si kamnik@ofm.si064 179 910
(gvardijan, rektor, magister postulantov) p. mag. Ciril A. Božič p. Franci Seničar	031 773 900 0593 66 484
KOPER/STRUNJAN	Destradijev trg 10a 6000 KOPER koper@ofm.si0590 73 470
	Andrej Marjan72 71
LJUBLJANA - CENTER	Prešernov trg 4 1000 LJUBLJANA01 242 9***
	porta300 gost/podstrešje 1310 provincial310 sam./žup. arhiv312 faks - hiša, ZBF313 ZBF314 Ambrož M., gvardijan316 prov. arhiv317 Janko318 Marko322 faks - Marko323 Edvard324 Ksaver328 pevski kor334 regens chori/I. nad. 29335 Vid336 Pavle, vikar in župnik337 rekreacijska soba342 knjižnica343 šivalnica344 župnijska pisarna345 zakristija346 obednica347 klerikat/Mario351
LJUBLJANA - BEŽIGRAD	Küzmičeva 6 1000 LJUBLJANA lj.bezigrad@ofm.si0590 717 **
	Regalat21 Miran Š.22 Andraž25
LJUBLJANA - ŠIŠKA	Černetova 20 1000 LJUBLJANA lj.siska@ofm.si01 583 72 70 01 583 72 **
	Silvin77 Bernardin72 Gregor82
LJUBLJANA - VIČ in Komisariat za Sv. deželo	Tržaška 85 1000 LJUBLJANA lj.vic@ofm.si01 244 42 52
	Anton56 Hieronim57 Zdravko58 Pepi59 Tadej61 Boštjan62 Komisariat50
MARIBOR	Ul. škofa Maksimiljana Držčnika 7 2000 MARIBOR maribor@ofm.si02 228 51 10 02 228 51 **
	Janez13 Franc19 Boris

SESTRE KLARISE	Andreja Bitenca 138 1000 LJUBLJANA01 518 25 00
MOŠNJE	Mošnje 8 4240 RADOVLJICA04 533 88 78
NAZARJE	Samostanska pot 50 3331 NAZARJE nazarje@ofm.si samostan.nazarje@gmail.com zupnija.nazarje@gmail.com dom.marija.nazaret@gmail.com03 583 19 93
SESTRE KLARISE	Samostanska pot 51 3331 NAZARJE03 583 13 91
NOVA GORICA	Škrabčeva 1, p.p. 303 5001 NOVA GORICA info@samostan-kostanjevica.si05 330 77 50 05 330 77 5*
	Niko2 Vili4 Miran5 Filip6
NOVA ŠTIFTA	Nova Štifta 3 1317 SODRAŽICA nova.stifta@ofm.si01 836 99 43
NOVO MESTO	Franciškinski trg 1 8000 NOVO MESTO novo.mesto@ofm.si07 338 14 70 07 338 14 7*
	Peter1 Marko3 Krizostom4 Tomaž H.7
PROVINCIALNA HIŠA	Strunjan 134 telefonska govorilnica05 678 21 21
SVETA GORA	Sveta Gora 2 5250 SOLKAN sv.gora@ofm.si05 330 40 20 05 330 40 **
	Hadrijan25 Bogdan R.28 Miha30 Ambrož Benedikt37
SVETA TROJICA	Meznaričeva 8 2235 SV. TROJICA V SL. GORICAH sv. trojica@ofm.si02 720 55 56
TUJINA	
COLLEGIO S. ISIDORO	Via degli Artisti, 41 00187 Roma Italia br. Jan Dominik Bogataj
ADELAIDE - WEST HINDMARSH	Holy Family Slovenian Mission 51 Young Avenue AU - WEST HINDMARSH SA 5007
MELBOURNE - KEW SS. Cyril and Methodius' Slovenian Mission	19 A'Beckett Street PO BOX 197 AU - KEW VIC 3101 Simon Peter0061 3 9853 7787 mobitel: 0061 412 555 840
SYDNEY MERRYLANDS St. Raphael's Slovenian Mission	311 Merrylands Road PO BOX 280 AU - MERRYLANDS NSW 21600061 2 9637 7147 mobitel: 0061 409 074 760
CURIA GENERALIS	Via S. Maria Mediatrice, 25 IT - 00165 ROMA0039 06 684 919
JOHNSTOWN St. Therese's Friary	536 Decker Avenue US - JOHNSTOWN PA 15906001 814 539 76 33
LEMONT St. Mary's Friary	14246 Main Street PO Box 608 US - LEMONT IL 60439001 630 257 24 94
Slovensko versko središče	001 630 257 20 68
NEW YORK St. Cyril's Friary	62 St. Mark's Place US - NEW YORK NY 10003001 212 674 34 42

Elektronski naslovi skupnosti	
Provincialat	provincialni.minister@ofm.si
Definitorij	definitorij@ofm.si
Tajništvo province	tajnik@ofm.si
Prokuratura	prokuratura@ofm.si
Založba BF	zbf@ofm.si
Komisariat	komisariat@ofm.si
Generalna kurija	http://www.ofm.org
e-mail	[ime]@ofm.org [ime] je naziv urada ali oznaka osebe (npr. mingen, secgen, formgen, missgen, econgen, pax, acta, ipd.)
Elektronski naslovi bratov	
Ambrož Mušič	ambroz.music@rkc.si
Andraž Arko	andraz.arko@rkc.si
Andrej Pollak	andrej.pollak@rkc.si
Andrej Vovk	andrej.vovk.ofm@rkc.si
Anton Jerman	anton.jerman@gmail.com
Benedikt Dejan Embersič	benediktdejanembersic@gmail.com
Bernard Goličnik	bernard.golicnik@rkc.si
Bernard Karmanocky	bernard11k@aol.com
Bernardin Sušnik	bernardin@susnik.si
Boštjan Horvat	bostjan.horvat@ymail.com
Bogdan Knavs	bogdan.knavs@rkc.si
Bogdan Rus	bogdan.rus@rkc.si
Boris Markež	boris.markez@rkc.si
Christian Gostečnik	christian.gostecnik@guest.arnes.si
Ciril A. Božič	cirilb@bigpond.com
Darko Žnidarsič	darko.znidarsic@rkc.si
David Šrumpf	p.david.ofm@gmail.com
Edvard Kovač	edvard.kovac@guest.arnes.si
Filip Rupnik	filipr@volja.net
Franci Seničar	franci.senicar@gmail.com
Franci Kovše	franc.kovse1@gmail.com
Gregor Kos	gregor.kos@rkc.si
Jan Cvetek	jan.cvetek@gmail.com
Jan Dominik Bogataj	janco.bog@gmail.com
Janko Žagar	janko.zagar@hotmail.com
Janez Papa	janez.papa@rkc.si
Krizolog Cimerman	krizolog@yahoo.com
Krizostom Komar	krizostom.komar@rkc.si
Ksaver Babnik	ksaver.babnik@gmail.com
Mari Osredkar	mari.osredkar.ofm@siol.net
Marijan Cvitak	marijan.cvitak@ofm.si
Marjan Čuden	marjan.cuden@rkc.si
Marjan Čuk	marjan.cuk@rkc.si
Marko Novak	marko.novak@rkc.si
Metod Ogorevc	metod.ogorevc@ofm.si
Mihael S. Vovk	mihael.vovk@rkc.si
Milan Kadunc.	milan.kadunc@rkc.si
Miran Špelič	miran.spelic@rkc.si
Miran Vidic	miran.vidic.ofm@gmail.com
Niko Žvokelj	niko.zvokelj@rkc.si
Pavle Jakop	pavle.jakop@gmail.com
Pepi Lebreht	pepi.lebreht@rkc.si
Peter Lavrih	pater.peter@rkc.si
Peter Vrabec	peter.vrabec@rkc.si
Rafko Slejko	rafaels@libero.it
Regalat Razbočan	regalat@gmail.com
Robert Bahčič	robert.bahcic@rkc.si
Silvin Krajnc	silvin.krajnc@rkc.si
Simon P. Berlec	simon.peter.berlec@rkc.si
Tadej Inglič	tadej.inglic@rkc.si
Tadej Strehovec	tadej.strehovec@gmail.com
Tomaž Hočevar	tomaz.hocevar@rkc.si
Tomaž Menart	tomaz.menart@ofm.si
Tomaž Pinter	tomaz.pinter@rkc.si
Vid Lisjak	pater.vid@gmail.com
Viktor Papež	viktor.papez@rkc.si
Vili Pustoslemšek	vili.pustoslemsek@rkc.si
Zdravko Jakop	zdravko.jakop.ofm@gmail.com

